

Løjt Kirkeby "sammenhæng på tværs"
Udviklingsplan 2015

Aabenraa
Kommune

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING

FORORD
HVAD ER EN UDVIKLINGSPLAN
PROCESSEN ET FÆLLES FUNDAMENT
SAMARBEJDSPARTER

KVALITETER OG MULIGHEDER

- BYENS RESSOURCER

HISTORIEN
RESSOURCERNE
DET LOKALE LIV OG HANDELSLIVET
LANDSKABET
UDSIGTER
BINDINGER - NATURBESKYTTELSE
BINDINGER - LANDSKABET OG KYSTEN
LANDSKABET OG BYEN
KIRKEN
BYENS HUSE
BEVARINGSVÆRDI
TRAFIK OG ADFÆRD
BYENS TO CENTRE

KONKLUSION

VISION

KONCEPT FOR VÆKST

INDSATSONRÅDER

BYENS VÆKST
HANDELSTORVET OG KULTURPARKEN
AKTIVITETSPLADSEN
DET GRØNNE HJERTE
SMUK HOVEDGADE

LØSNINGSFORSLAG

BYENS VÆKST

KONCEPT FOR VÆKST
UDSTYKNINGS FORSLAG
OVERGANGE TIL LANDSKABET
TRAFIK
REKREATIVE LOOPS
FORTÆTNING OG GENBRUG
PRIORITERET RÆKKEFØLGE
ANBEFALINGER TIL NYBYGGERI
BEVAREDE OMRÅDER

SMUK OG MERE SIKKER HOVEDGADE

HANDELSTORVET OG KULTURPARKEN

HANDELSTORVET
KULTUR- OG BYPARKEN

DET GRØNNE HJERTE

DET GRØNNE HJERTE
AKTIVITETSPLADSEN
IDEER FRA SKOLEWORKSHOP

FRA TANKE TIL HANDLING –

INDSATSER PÅ 3 NIVEAUER

DE STORE OG SMÅ PROJEKTER
DE MIDLERTIDIGE
DET KAN VI SELV GØRE

VIL DU VIDE MERE..

FORORD

Generelt

Denne udviklingsplan er resultatet af en proces, der har involveret mange af lokalsamfundets borgere. Med afsæt i faglige analyser og borgernes ønsker viser denne plan visioner og ideer til lokalområdets udvikling de næste 10-15 år.

Processen startede i august 2015, hvor alle byens borgere via offentlige workshops har haft mulighed for at udtrykke og prioritere deres ønsker.

Løjt Kirkeby er hovedby på den naturskønne og kultur-arvsrige halvø Løjtland, nord for Aabenraa. En by med mange kvaliteter, der udover historie og natur også rummer en velfungerende skole, flere dagtilbud, handelsliv og et rigt foreningsliv. "Vi har det hele" udtrykte en borgerne sig ved første workshop.

Byen oplever stor tilflytning, hvilket udfordrer både landskab og infrastruktur. Det er derfor vigtigt at sikre, at byens vækst ikke sker på bekostning af byens og områdets særlige kvaliteter.

I denne udviklingsplan kortlægges byens ressourcer, udfordringer og indsatsområder, så der sikres en langsigtet bæredygtig udvikling for Løjt Kirkeby.

Sammen med borgerne er der arbejdet med 4 følgende temaer:

- 1: Mål, identitet og branding
- 2: Bevægelse og infrastruktur
- 3: Bosætning og landskab
- 4: Byens hjerte

HVAD ER EN UDVIKLINGSPLAN

For at sikre langsigtet planlægning og udvikling for kommunens lokalbyer, har byrådet i Aabenraa kommune bevilget midler til udviklingsplaner. Udviklingsplanen for Løjt Kirkeby er den første i en række af udviklingsplaner for lokalbyer.

En udviklingsplan indeholder en vision og målsætninger for byens udvikling. Byens eksisterende forhold analyseres og derigennem klarlægges byens potentialer og udfordringer. Der identificeres fremtidige indsatsområder og bud på områder til by- og boligudvikling.

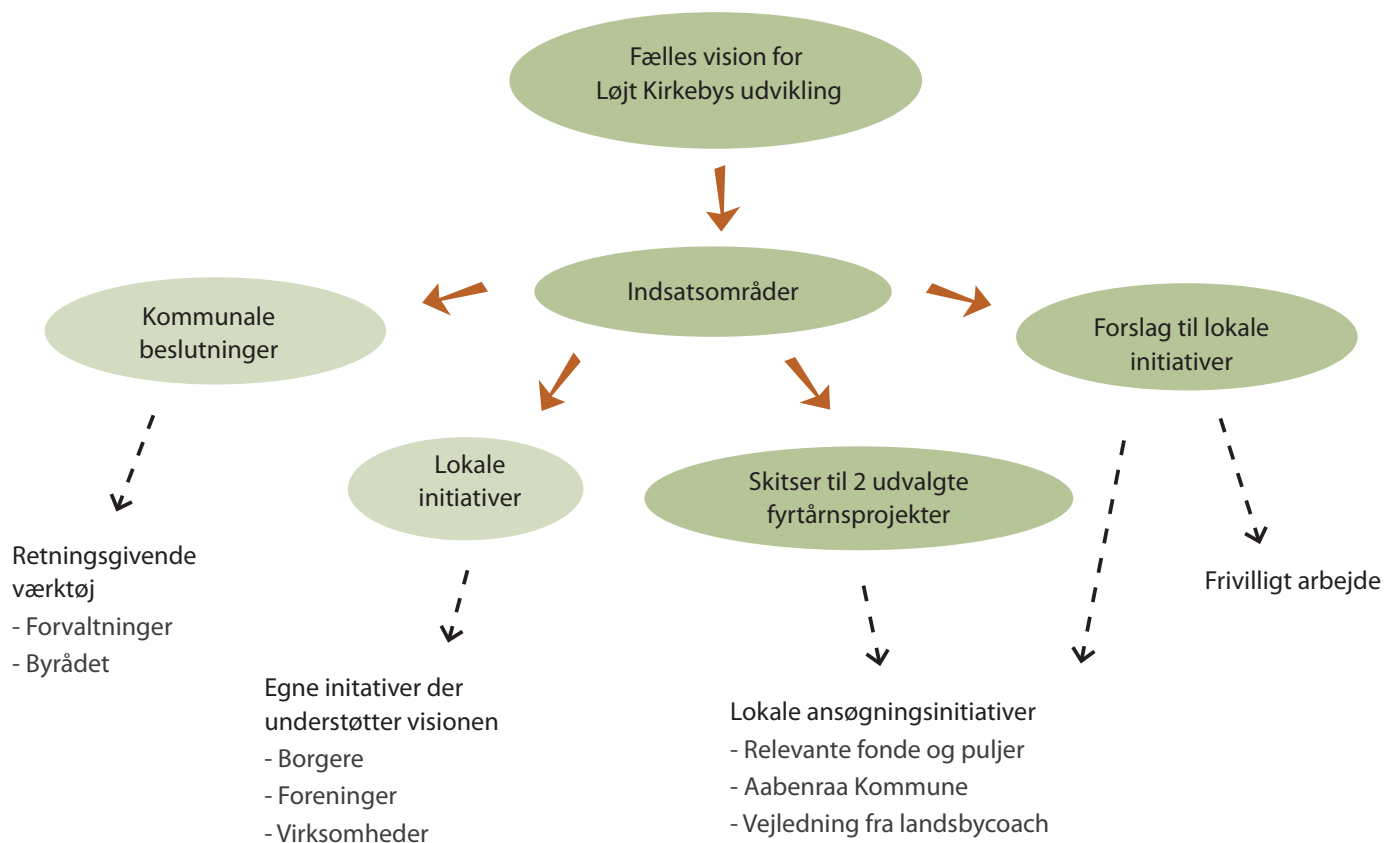
Et indsatsområde kan for eksempel være placering af nye boligområder eller ønsker om bedre rammer for bevægelse i byens rum.

Planen viser visioner og forslag for fremtidig udvikling. Den indeholder ikke midler til realisering af projekter. De vil efterfølgende skulle søges ved relevante puljer og fonde både kommunale og eksterne.

En udviklingsplan er ikke et bindende dokument, men en fælles vision. Med baggrund i faglige analyser og borgerønsker viser udviklingsplanen en ønsket retning for udvikling.

Alle beskrevne projekter viser forslag til udviklingsmuligheder, der ønskes nærmere undersøgt. I de forslag der berører private ejendomme, vil disse ejere naturligvis blive hørt i en eventuel undersøgelse og planlægningsproces.

Planen sendes i offentlig høring fra tirsdag 10. nov. til tirsdag 8. december 2015. Her kan alle interesserede parter kommentere på indholdet. Den endelige plan ligger klar, når der er behandlet høringssvar, og der foreligger politisk godkendelse.

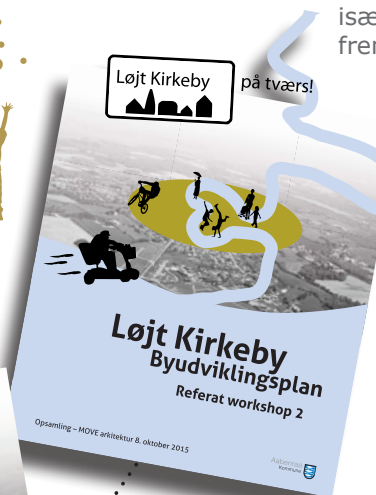
PROCESSEN - ET FÆLLES FUNDAMENT

Processen for Udviklingsplanen er skabt med afsæt i en grundig analyse af Løjt Kirkeby. MOVE arkitektur har, med faglige øjne, haft fokus på landskabet, byen, beboerne og den særlige egn og historie som Løjt Kirkeby er en del af. Derudover er der inddraget forudgående rapporter som beboere i Løjt Kirkeby har udarbejdet løbende siden 2002.

Workshop 1

Første workshop blev afholdt på Løjt Skole d. 1. oktober fra 18.30 – 21.30, med deltagelse fra ca. 90 borgere fra Løjtland. På workshoppen var der først fokus på de kvaliteter borgerne sætter pris på i Løjt Kirkeby/Løjtland. Derefter blev der arbejdet med følgende tre temaer: Mål, identitet og branding – bevægelse og infrastruktur – bosætning og landskab. Grupperne arbejdede eksempelvis med at markere eksisterende stier og ønsker til fremtidige stier på luftfotos. Borgerne udviste stort engagement, og der kom mange gode historier og idéer frem. Som afslutning fik hver deltager mulighed for at prioritere i forslagene og dermed vise hvilke indsatsområder de ønsker som de vigtigste.

Skoleworkshop

Der blev 7. november afholdt workshop med 7. og 8. klasserne på Løjt Kirkeby Skole. Børnene bidrog med kreative idéer og ønsker til hvilke aktiviteter og ophold, der kan indgå i "Det grønne Hjerte", og ved en mulig ny aktivitetsplads ved skolen og hallen. Sluttelig blev der prioriteret i ønskerne, så børnene hver især kunne sætte deres præg på pladsens fremtidige indhold.

Workshop 2

Anden workshop blev afholdt på Løjt Skole d. 9. november fra 19.00 – 21.00, og der deltog ca. 40 borgere. Temaet for aftenens workshop var: "Byens Hjerte". Der blev arbejdet med aktivitetspladsen og Skolegade, Kultur- og handelstorvet og "Det grønne Hjerte". Der var fokus på fremtidens Løjt Storegade – der blev sat ord på de drømme borgerne har, til hvilken karakter gaden i fremtiden skal udstråle. Ikke mindst, blev der drøftet, hvad borgerne selv kan gøre for at forskønne midtbyen. Anvendelse af midlertidighed i byens rum optog borgerne meget. Som afslutning fik hver deltager mulighed for at prioritere i forslagene og dermed vise hvilke indsatsområder de ønsker som de vigtigste.

SAMARBEJDSPARTER

Udover de mange deltagere i de åbne workshops er der en række lokale borgere, der har ydet en ekstra indsats.

Fra Aabenraa kommune siger vi mange tak for indsatsen, I har været en uvurderlig hjælp og samarbejdspartner.

Løjtland Fællesråd

Repræsentanter fra paraplyorganisationen, Løjtland Fællesråd, har været lokale samarbejdspartnere i organiseringen af processen. De har bidraget med deres særlige lokale kendskab og ressourcer til både planlægning, kommunikationsstrategi samt løbende opfølgning. Fællesrådet har især investeret både tid og penge i at få skabt opbakning i lokalsamfundet, så lokalbefolkningen blev hørt.

Selvstændige grupper under fællesrådet har de seneste 10 år udarbejdet forskellige visioner og rapporter for blandt andet infrastruktur og vækst. Disse rapporter har været stillet til rådighed i det indledende analysearbejde.

Den frivillige arbejdsgruppe

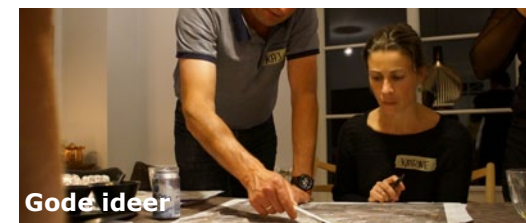
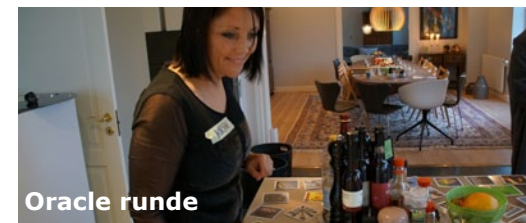
På den første åbne workshop blev der nedsat en frivillig arbejdsgruppe, som fik muligheden for at gå i dybden med udviklingsplanen. Gruppen har løbende i processen deltaget i 3 arbejds møder sammen med rådgiver Christina og kommunens projektleder Anna. De har især bidraget med uddybning af emner fra de 2 workshops, lokalkendskab og yderligere prioritering af ideer og ønsker.

Flere medlemmer af gruppen har valgt at fortsætte deres engagement og danner en tovholdergruppe for lokale initiativer i forbindelse med udviklingsplanen.

Det er den åbne proces med 2 borgerworkshops i Løjt Kirkeby og den tætte dialog mellem arbejdsgruppen, Aabenraa Kommune og MOVE, der har dannet baggrund for selve Udviklingsplanen. Det er borgernes store engagement, idérigdom og ikke mindst viden om stedet og egnen, der er fundamentet for Udviklingsplanen. Arbejdsgruppen har udvist stort ejerskab til planen og flere projekter er allerede kickstartet.

Arbejdsgruppen

Jørgen Hoeck
Marianne Kondrup
Gerhard Kinze
Keld Lembke-Jensen
Eigil List
Kaj Schmidt
Mogens Ravn
Hans Peter Kristensen
Dan Albjerg
Bo H. Iversen
Kirstine Krag
Katrine Callesen
Kim Brydesen
Lars Krag Andreasen
Johannes Krag (elev i 6. klasse)

K

valiteter og muligheder

KVALITETER OG MULIGHEDER

- BYENS RESSOURCER

HISTORIEN
RESSOURCERNE
DET LOKALELIV OG HANDESLIVET
LANDSKABET
UDSIGTER
BINDINGER - NATURBESKYTELSE
BINDINGER - LANDSKABET OG KYSTEN
LANDSKABET OG BYEN
KIRKEN
BYENS HUSE
BEVARINGSVÆRDI
TRAFIK OG ADFÆRD
BYENS TO CENTRE

KONKLUSION

VISION

HISTORIEN

Luffoto 1954

Løjt sogn var fra senmiddelalderen og frem til de første efterkrigsår et udpræget landbosamfund præget af meget store gårdmænd på den fede muldjord med en international orienteret studeproduktion. I forbindelse med at der blev givet tilladelse til, at bønderne måtte indhegne den fælles jord. Bønderne forpligtede sig til at beplante de nye skel med pil, hassel eller andre former for træer og buske, for at undgå belastning af skovene til fordel for de nye hegn. Deraf "Løkkelandskabet". Det er netop "Løkkelandskabet" med den varierede beplantning i læhegnene, der giver Løjtland et helt unikt landskab.

"Løjt Land var det første sogn i Danmark, hvor bønderne fik egne marker i stedet for fælles drift. De indhegnede marker til stude og en del af disse hegn står i dag som vidner om fortiden og er med til at skabe det karakteristiske landskabsbillede Løjt er så elsket for."

Løjt sogn var i perioden fra slutningen af 1700-tallet og frem til de første årtier af det tyvende århundrede præget af søfart. I dag står søfart fortsat som signatur for sognet og dets selvforståelse. De velhavende bønder investerede i skibsanpart, mange drog til søs som matroser, få som styrmænd og enkelte som kaptajner.

Løjt land har været tysk fra 1864 – 1920 hvilket blandt andet ses i kultur- og fritidsliv, arkitektur og institutionstilbud.

Fra 1960-2010 steg befolkningen med 34% og parallelt hermed skød nye parcelhusområder op omkring Løjt Kirkeby.

Fra midten af 1950'erne har Løjtland været præget af et spirende ferielandskab med sommerhusområder og campingpladser placeret langs vandkanten.

Fra mellemkrigsårene og frem til i dag har sognet udviklet sig til et rekreativt område og forstad til Aabenraa. Der tilbydes et fantastisk landskab og kvaliteter som landsbyens tættere sociale relationer. Samtidig er byen tæt på et større bysamfund i Aabenraa med dets tilbud af arbejdspladser og mangeartede fritidstilbud.

Luffoto 1973

Luffoto 2015

Stationen

Kirken

Rundemølle

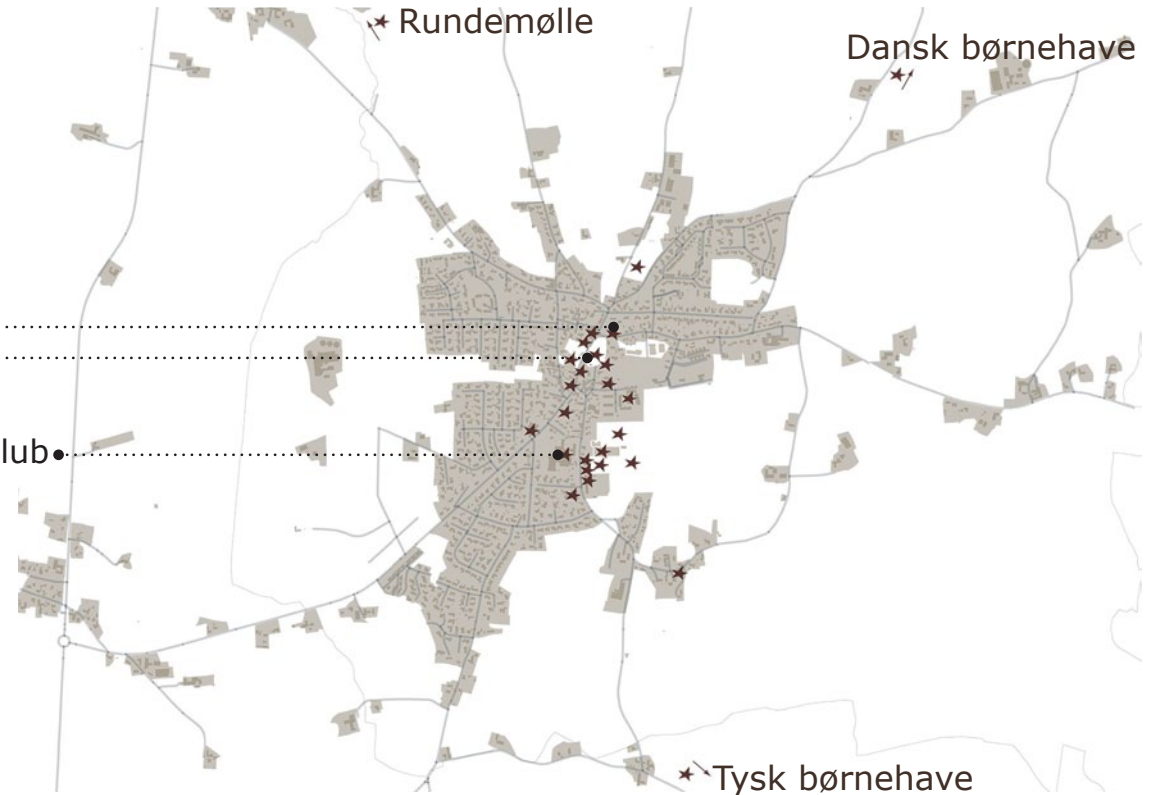

DET LOKALE LIV OG HANDELSLIVET

Fotos venligst udlånt af Kaj Verner Sørensen

- SuperBrugsen
- KIWI
- Grilleriget
- Tankstation
- Børnehus
- Forsamlingshus ●
- Løjt Kirke ●
- Ældrecenter
- Løjt Skole og fritidsklub ●
- Frisør
- Hallen
- Løjt Kro
- Brandstation
- SFO Regnbuen
- Knallertmuseum
- Spejdere
- Byggemarked
- Ungdomsklub og meget mere....

Foreningslivet er en bærende kraft i byen, som betyder meget for borgerne. Der er 35 foreninger med alt fra borgerforeninger, idrætsforeninger til stavgangsklub. Der er aktiviteter for unge og ældre ude såvel som inde. Der er hal, skole, sejlklubber og mountainbike. Løjt Kirkeby har et fællesråd der fungerer som paraplyorganisation for alle foreningerne og erhversdrivende. Organiseringen giver gode muligheder for at samle aktiviteter og indsatser på tværs af foreningerne.

'Løjtløbet' er en af de ting, der skaber sammenhængskraft. Det er for hele familien, og det er foreningslivet, der står bag.

Foreningslivet sætter gang i mange initiativer, som også kan være med til at skaffe økonomisk overskud, der påny sætter nye ting i gang.

Fremdriften i byen skabes via foreningslivet som støtter op omkring sammenhold – borgerne er samlet i en "stamme". Størrelsen på "stammen" gør at alle kender hinanden. En værdi som står borgerne nær!

LANDSKABET

Løkke landskabet

Bakkerne

Engene

Det flade land med mose huller

En fin landskabslomme

Løjtlands landskab er helt unikt, og det rummer en utrolig skønhed.

Landskabet meget varieret, på trods af den korte afstand fra vest mod øst på blot ni km i lige linje. Den største del af Løjtland er præget af et frodigt morænelandskab, der blev til under sidste istid. Løjt Kirkeby ligger i morænelandskabet på den fede jord.

Nøglekarakteren er et bakket terræn med mindre skovpartier, mange levende hegn, der inddeler landskabet i mange mindre landskabsrum – et "Løkkelandskab". Mod vest, omkring Bodum, har landskabet en mere sandet og gruset jord hvor lavninger skaber store mo-sestrækninger.

Landskabet på Løjtland byder på smukke naturoplevelser og mange muligheder for en aktiv fritid.

LANDSKABET - UDSIGT

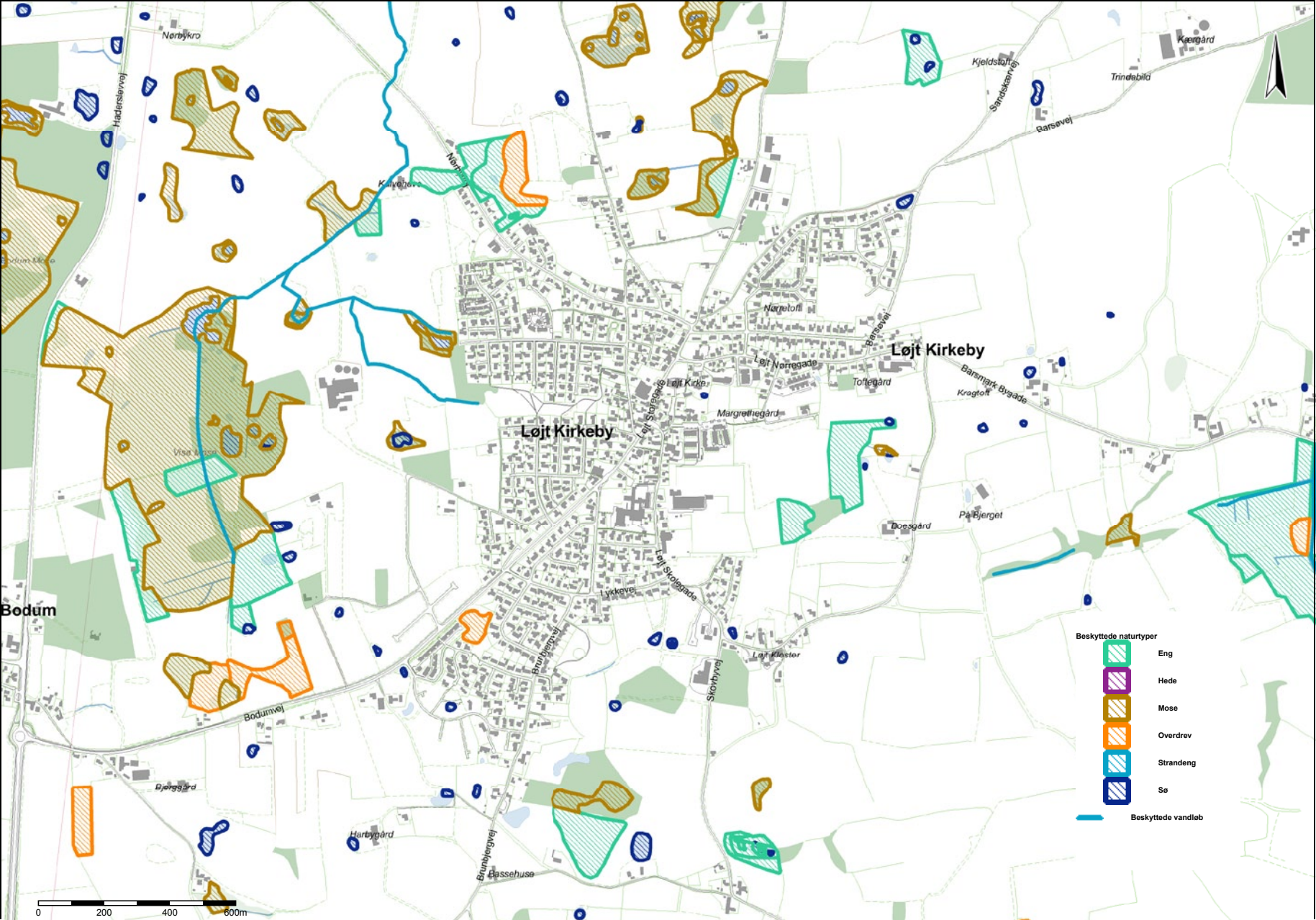
Det er landskabet, der er det unikke ved Løjtland. Blandt andet kobler udsigterne byen sammen med landskabet. Udsigterne betyder mere, end som så – landskabet byder på ro og harmoni, og ubevidst har det stor betydning for os mennesker. På kortet er udsigterne markeret. Flere steder er det ganske lidt, der spærrer for en skøn udsigt. Her drejer det sig om at fjerne lidt beplantning, så der skabes

kontakt, og dermed udsigt til landskabet. Dermed kommer byen både fysisk og mentalt i bedre synergi med landskabet.

På kortet er udsigter og barrierer markeret, så det tydeligt fremgår, hvor der er god sammenhæng mellem by og landskab, og hvor sammenhængen kan gøres bedre.

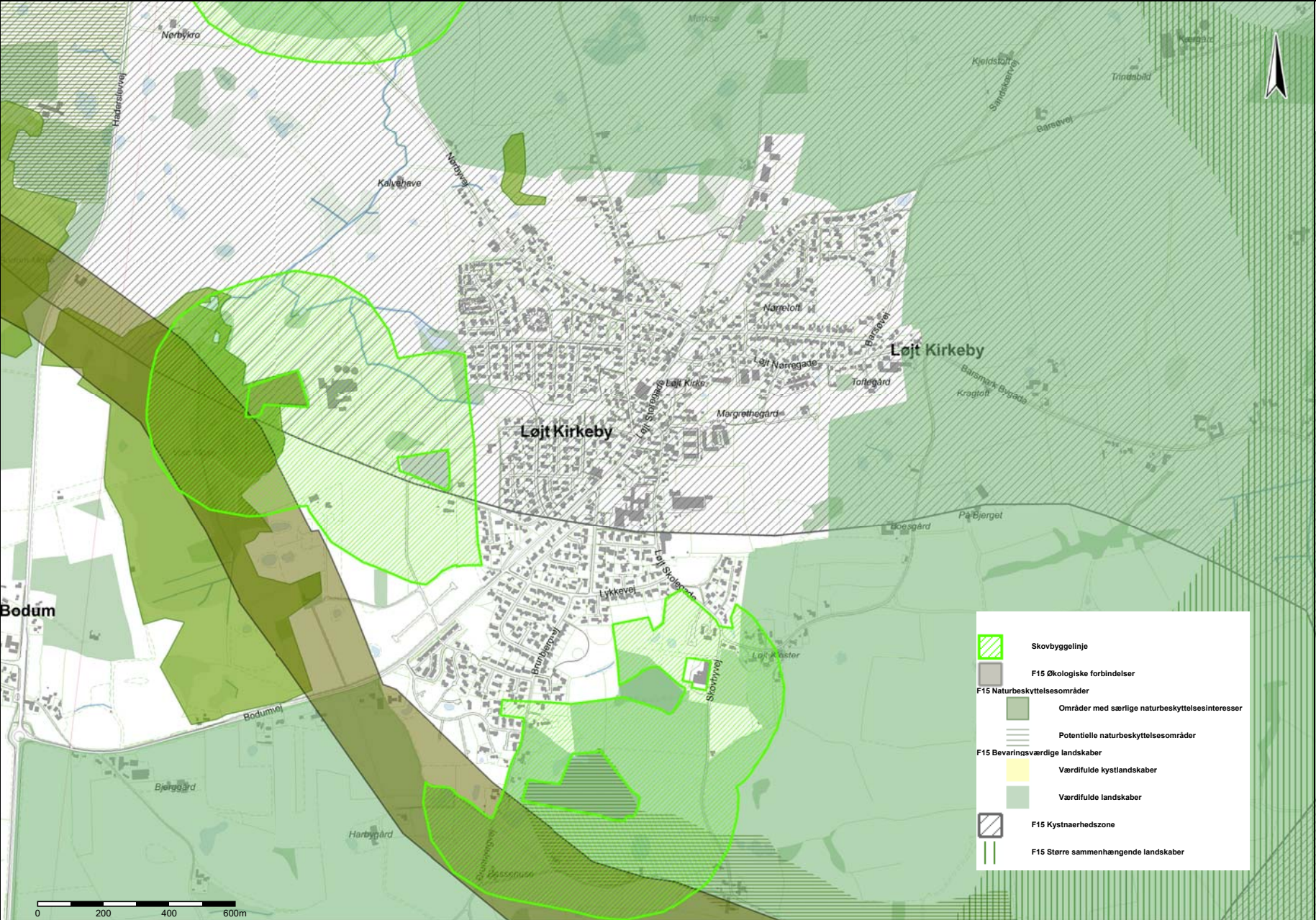

BINDINGER-NATURBESKYTTELSE

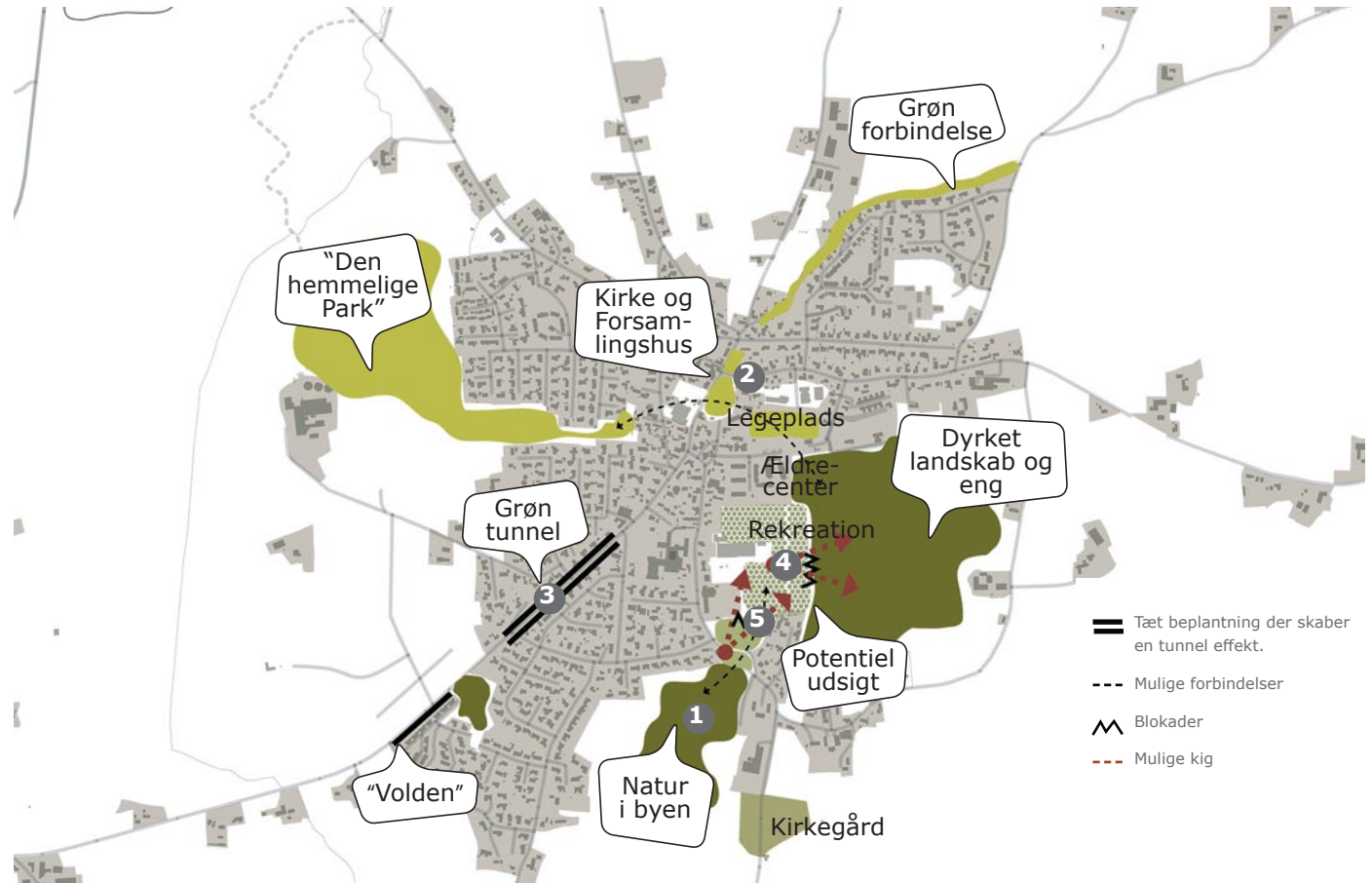

BINDINGER-LANDSKABET OG KYSTEN

LANDSKABET OG BYEN

Lige så fantastisk landskabet omkring Løjt Kirkeby er, lige så mangelfuld er kontakten mellem byen og landskabet.

Fra vest løber landskabet ind byen og går over i byens grønne parkområde – en slags hemmelig park, da der ikke er kontakt mellem parken og landskabet. Byens sports- og aktivitetsrum omkring hallen ved Løjt Kirkeby Skole lukker af for samspil med det landskab, det støder op til. Byens parcelhusområder kobler sig ikke på landskabet,

men ligger som en kontrast til det smukke landskab med de klippede hække.

Generelt ligger Løjt Kirkeby og isolerer sig fra landskabet – der er på ingen måder synergi mellem landskab og by, og inde i byen finder man ikke mange spor af grønt ud over det, de private har i haverne. Det mest markante grønne element i byen er kirkepladeauet, der ligger hævet over byen, indrammet af stendiget med det grønne tæppe, som fortsætter i samme stil omkring forsamlingshuset.

KIRKEN

Det formodes at Løjt Kirke blev opført i 1100-tallet. Kirken blev opført midt i det frodige og bakkede Løjtland. Ikke mindre en 8 veje førte til kirken, som dengang, og nu, er den eneste kirke på Løjtland.

"Løjt Kirke er ikke en typisk landsbykirke. Løjts Kirkes righoldige udsmykning, majestætiske arkitektur og størrelse vidner om den rigdom og det overskud, der har været på Løjt Land."

I dag er kirken knap synlig fra landskabet, men den spiller en væsentlig rolle både fysisk og mentalt for

borgerne i Løjt Kirkeby samt på Løjtland.

Rent fysisk ligger kirken markant midt i byen hævet på et græsklædt plateau indrammet af et stendige. Kirken og de parklignende omgivelser bidrager med en særlig identitet til Løjt Kirkeby og gør byen værdig til sit navn.

Kirken blev bygget af kløvede marksten, og i slutningen af 1400-tallet fik kirken i store træk den bygningskrop, den har i dag. Fra 1986 til 1998 gennemførtes en altomfattende istandsættelse af Løjt Kirke.

BYENS HUSE

De nye huse 2014-

Parcelhusene fra 1960-70'erne

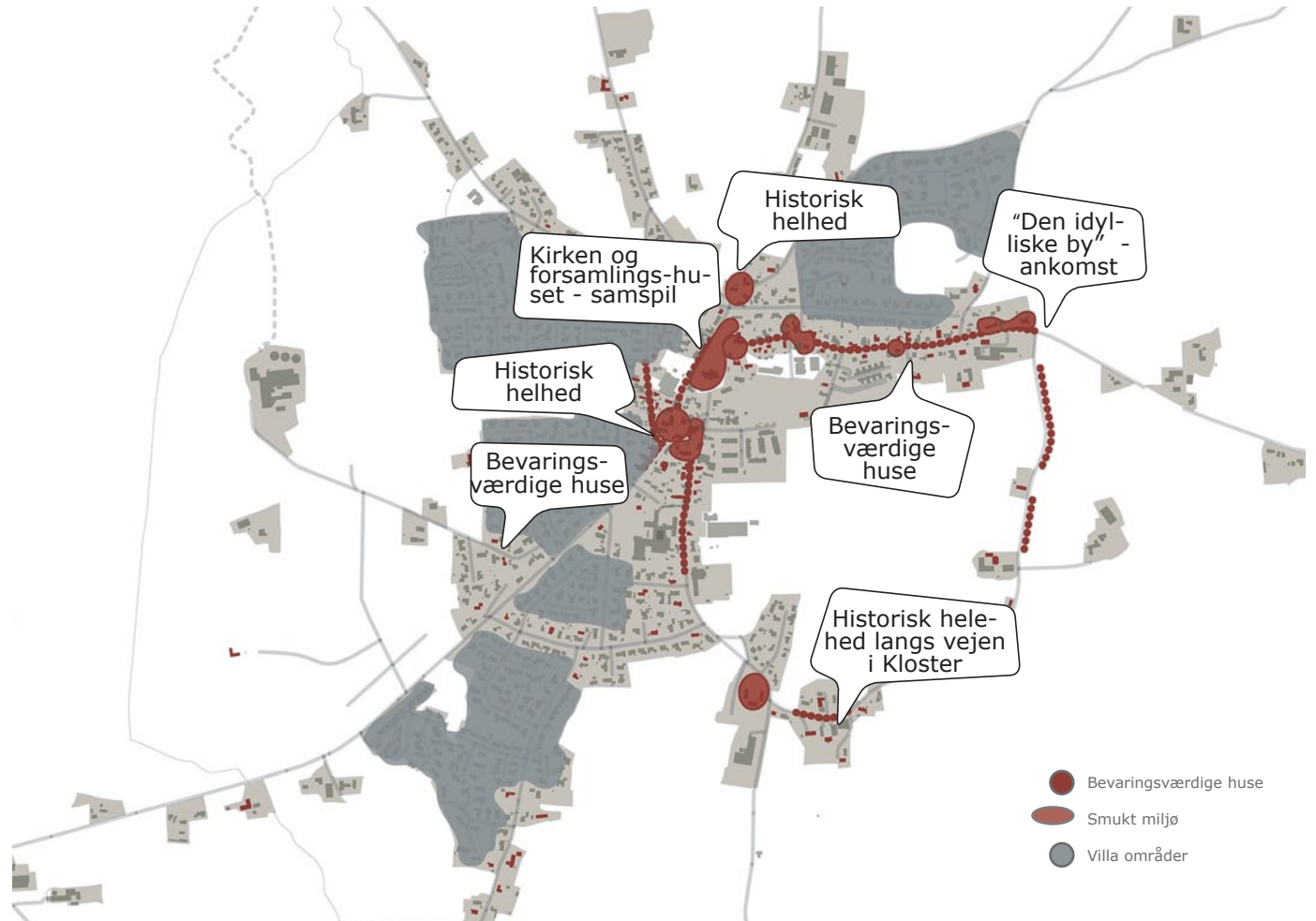
De fine villaer fra 1900 til 1950'erne

De fine huse med tysk byggeskik

De gamle smukke gårde

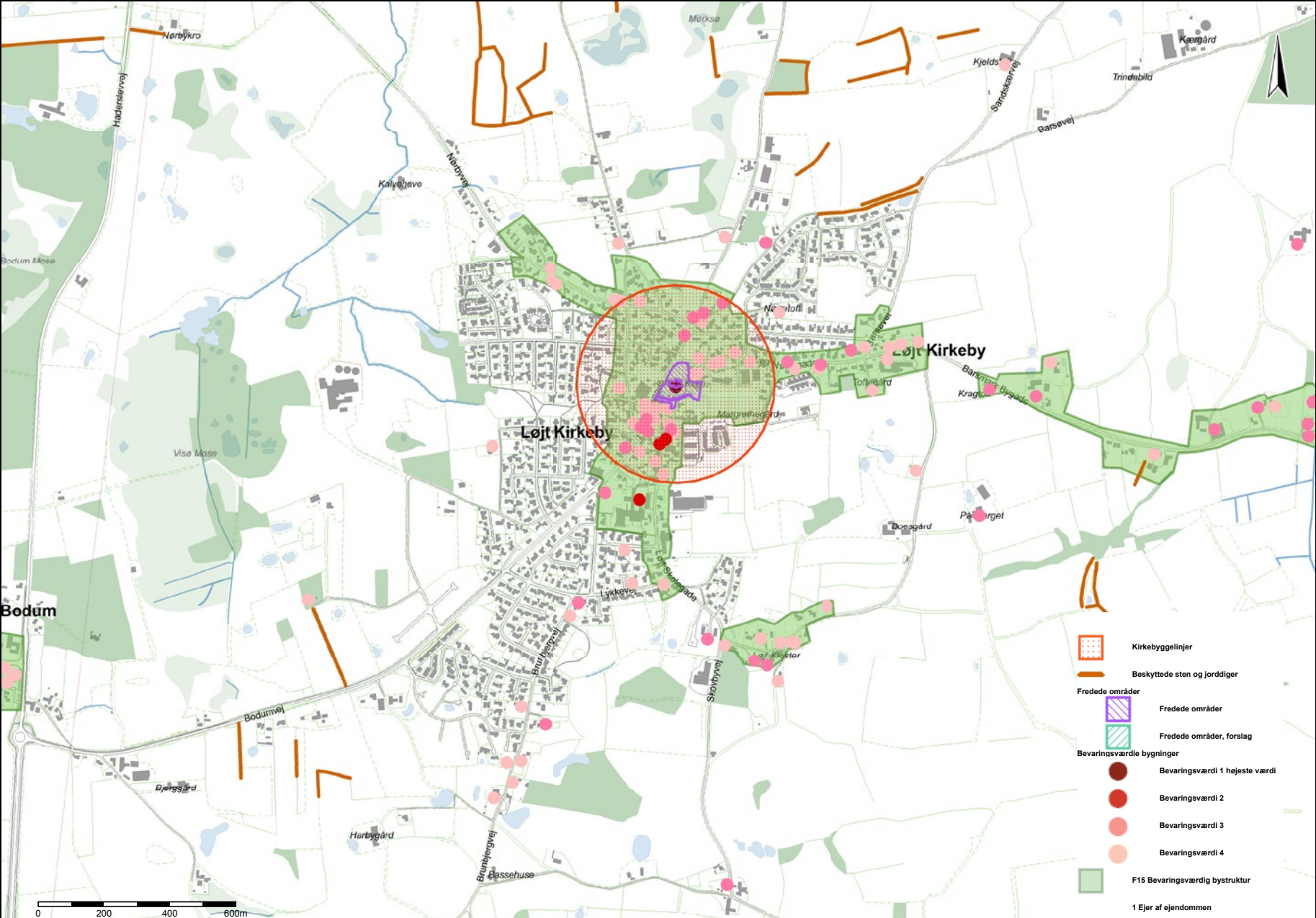
Mange velbevarede bygninger – bulhuse, stråttækte, tyske byggeskik, kaptajnsgårde - i by og på land er med til at give byen og landområdet særpræg, charme og merværdi. Som børnene siger: "vores by er hyggelig".

Derudover ligger der vest for byen parcelhusområder fra 1960'erne og 1970'erne, disse huse er ikke udpræget synlige i byen. Husene er fra en tid, hvor det ikke

var beliggenhed, der var i fokus – de ligger som lukkede vænger i byen.

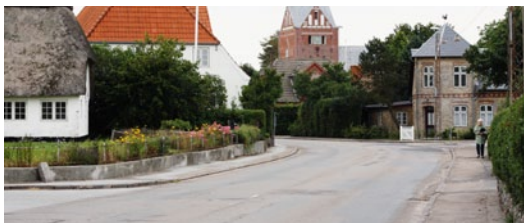
De seneste udstykninger mod syd og nord er præget af store markante bygninger. Landskabet og udsigter er blevet en kvalitet, så der er panoramavinduer, husene er hævet m.v. De er fra en tid, hvor det individuelle spiller en rolle, så der er ingen arkitektonisk sammenhæng i disse områder og de markerer sig i landskabet.

BEVARINGSVÆRDI - BY OG BYGNINGER

TRAFIK OG ADFÆRD

Trafik er et stort emne i Løjt Kirkeby. Dette er tydeligt i referaterne fra de to workshops, hvor der er lokalt også udarbejdet flere rapporter med forslag til forbedringer af infrastruktur og trafiksikkerhed. Der er særligt ønske om at få mere sikre forhold for de bløde trafikanter i byen og om at få sænket hastighederne. Det er især ved ankomst langs Bodumvej, at hastigheden er meget høj.

En kommunalt bestilt trafikanalyse har vist, at $\frac{3}{4}$ af trafikken i Løjt er lokal, og at vejene ikke har nået deres kapacitetsgrænse. Det er derfor interessant at se nærmere på den lokale adfærd. Mange forældre vurderer, at det er for farligt for børnene at cykle i skole,

derfor køres der meget i bil omkring skole og dagtilbud. Langs byens primære veje viser sig også flere områder, hvor cykelsikkerheden er problematisk.

Det generelle indtryk, når man ankommer til Løjt Kirkeby, er nedslidte veje og fortove. Dette står i skarp kontrast til de mange smukke og flot bevarede bygninger, der står langs gaderne i det meste af byen. Som en af de lokale udtrykte: "I stedet for Løjt Land burde det hedde Lap Land, så mange huller er der". Det skal dog siges, at flere steder har byen både fine græs- og grusrabatter, som er med til at styrke det idylliske udtryk, der sammen med de mange smukke huse, former et fuldent billede af en skøn by.

BYENS TO CENTRE

Forsamlingshuset ved Kulturtorvet anvendes til følgende: valgaften, fester, gravøl, sangaftner, foredrag, læseklub, kirkekafe, ungdomsfester, receptioner, fællespisning, loppemarkeder og kortklub og meget mere!

Hallen ved aktivitetspladsen anvendes til følgende: fodbold, håndbold, badminton, tennis, gymnastik, volleyball, petanque, stavgang, løbeklub, skolen, stævner, lotto, aktive børnefester, loppemarkeder og meget mere!

Det fremstår tydeligt, at Løjt Kirkeby er vokset fra en lille landsby til en "forstadsby" til Aabenraa, da der ikke er ét men to markante bycentre.

Der er i dag to naturlige centre i byen:

- Den gamle midtby ved Superbrugsen, Kirken og Forsamlingshuset, der må betegnes som byens bymæssige centrum.
- Den nye midtby ved Løjt Kirkeby Skole og Hallen, der må betegnes som byens mere landskabelige centrum - "Det grønne Hjerte".

Begge steder rummer uudnyttede potentialer. I dag fremstår de uden æstetik og indhold og danner ikke rammer for mødesteder/ophold eller aktivitet. De to centre er karakterløse.

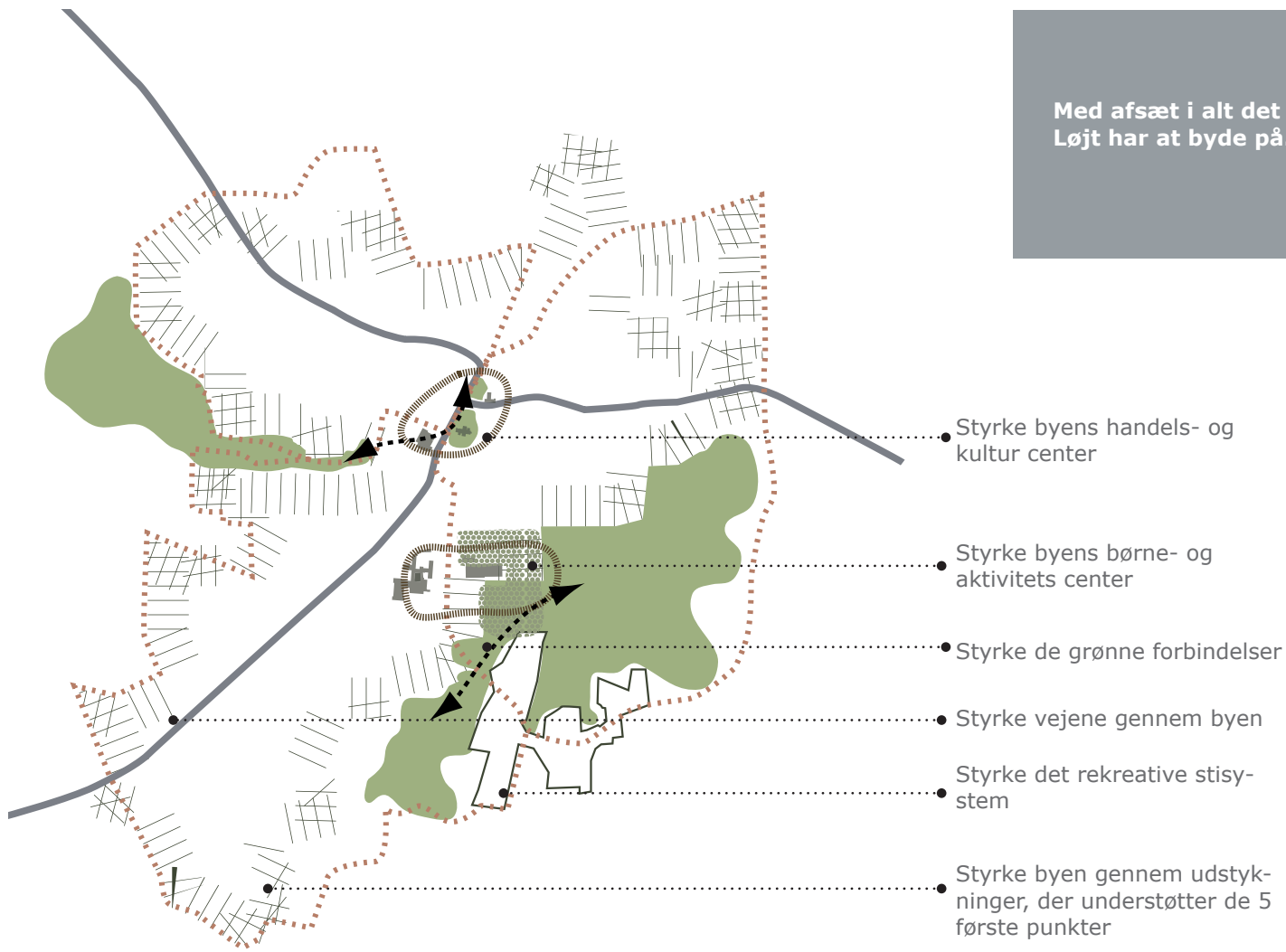
KONKLUSION

Løjt Kirkeby er en lokalby med en helt fantastisk historie og en placering i et unikt landskab med nærhed til strand, varieret landskab, lokal handel, motorvej og byerne Aabenraa samt Haderslev. Det gør Løjt Kirkeby til noget helt særligt.

Det er disse kvaliteter der gør, at Løjt Kirkeby er attraktiv som bosætningsby. Sammen med en stor og aktiv skole samt et velfungerende forenings- og fritidsliv danner byen de perfekte rammer om et moderne og aktivt familieliv.

Derfor er det vigtigt, at man får skabt en plan, som giver mulighed for vækst og fremgang uden at sætte stedets kvaliteter sættes under pres.

- Det unikke varierede landskab med de mange smukke løkker der stammer helt tilbage fra 1500 tallet.
- Den skønne natur og strandene.
- En by med et aktivt handelsliv og et centrum, der bliver brugt flittigt af byens beboere.
- En aktiv skole med 9 klassetrin samt en bred vifte af dagtilbud.
- Et blomstrende foreningskultur og stort lokalt engagement.
- En infrastruktur som i skala og udtryk passer til stedet og er med til at skabe et helstøbt billede af en idyllisk lokalby med en lang historie. Trafikken præger den lokale debat, og der er udfordringer i forhold til erhvervskørsel med store maskiner.

VISION

KONCEPT FOR VÆKST

INDSATSOMRÅDER

BYENS VÆKST

HANDELS- OG KULTURTORVET

AKTIVITETSPLADSEN

DET GRØNNE HJERTE

SMUK HOVEDGADE

LØSNINGSFORSLAG

BYENS VÆKST

KONCEPT FOR VÆKST

UDSTYKNINGFORSLAG

OVERGANGE TIL LANDSKABET

TRAFIK

REKREATIVE LOOPS

FORTÆTNING OG GENBRUG

PRIORITERET RÆKKEFØLGE

ANBEFALINGER TIL NYBYGGERI

BEVAREDE OMRÅDER

SMUK HOVEDGADE

HANDELSTORVET OG KULTURPARKEN

HANDELSTORVET

KULTUR- OG BYPARKEN

DET GRØNNE HJERTE

DET GRØNNE HJERTE

AKTIVITETSPLADSEN

IDEER FRA SKOLEWORKSHOP

ision

VISION OG MÅL

Fra forstads- til forkantsby

Målet er at skabe en overordent plan, der kigger minimum 10 år ud i fremtiden. Planen skal sikre at den tilvækst, Løjt Kirkeby oplever, bidrager positivt til byens udvikling og værne om byen som en smuk lokalby i et helt unikt landskab.

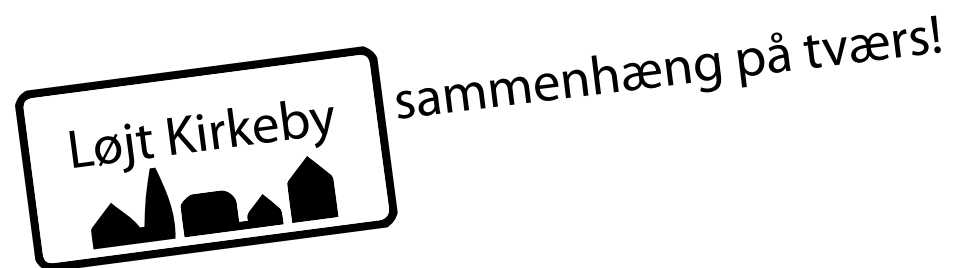
I Løjt Kirkeby bor du tæt på centerbyen Aabenraa, tæt på naturen og tæt på motorvejen.

Det handler om at skabe sammenhæng på tværs med følgende tiltag:

- Få landskab og by til at smelte sammen.
- Skabe bedre muligheder for at man kan cykle til alt.
- Styrke byens centrum. Både som et sted, hvor det er godt at være, men også ved at få byen til at udvikle sig omkring centrum.

Der skal være et større fokus på kultur og boligliv på tværs af generationerne, en by som med et fast afsæt i dets rige historie kigger fremad og rummer attraktive kvaliteter for fremtidige og for herboende beboere.

Byens to centre skal dyrke hver deres potentiale og være med til at øge og skabe aktivitet på tværs af byens hjerte.

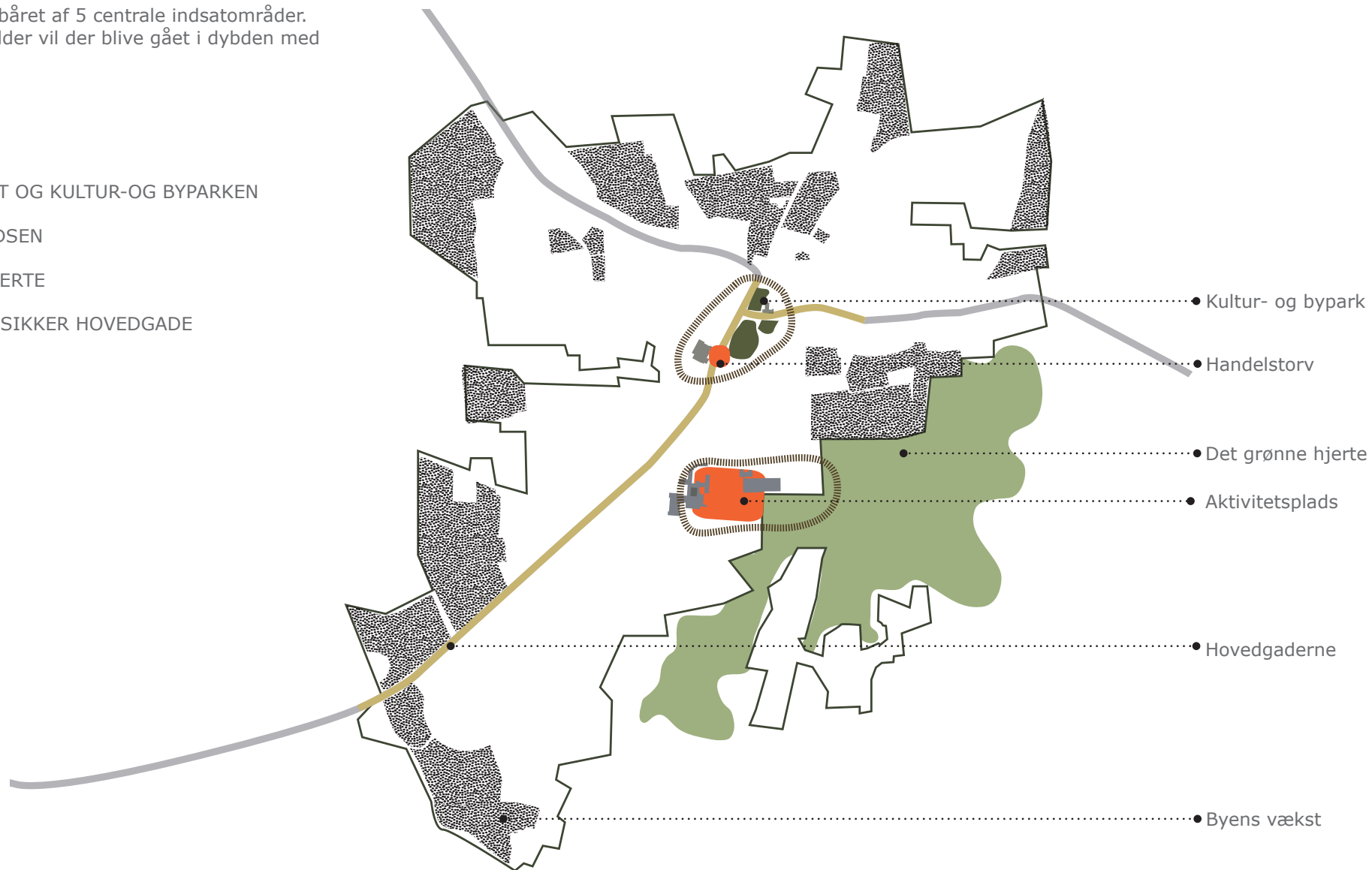
på tværs af byen!
på tværs af landskabet!
på tværs af generationer!
på tværs af kultur!

INDSATSOMRÅDER OVERSIGT

Udviklingsplanen er båret af 5 centrale indsatsområder. På de kommende sider vil der blive gået i dybden med hvert enkelt emne.

- BYENS VÆKST
- HANDELSTORVET OG KULTUR-OG BYPARKEN
- AKTIVITETSPLADSEN
- DET GRØNNE HJERTE
- SMUK OG MERE SIKKER HOVEDGADE

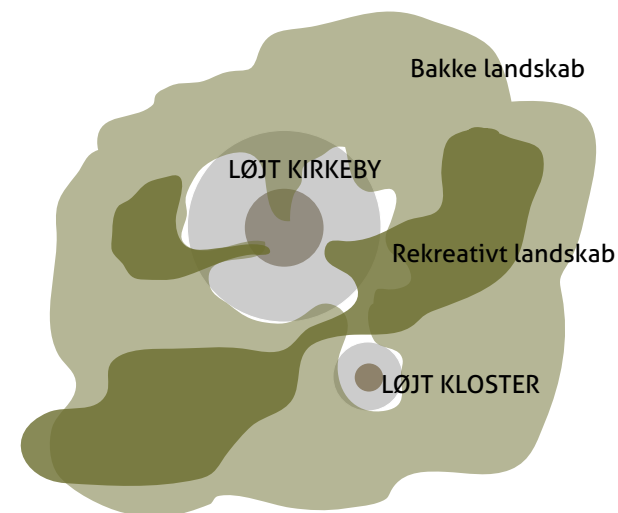
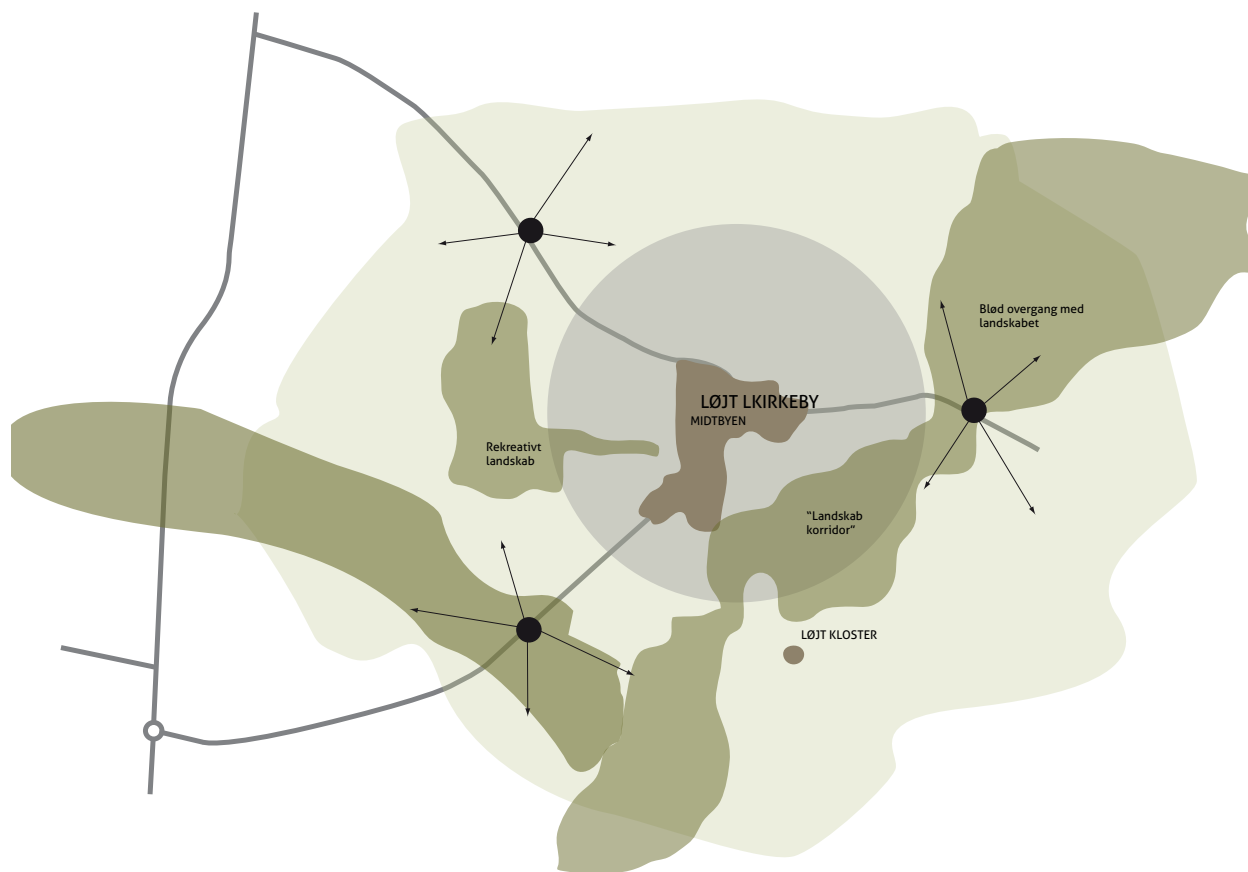

KONCEPT FOR VÆKST

Generelt

Det er vigtigt, at man bevarer og styrker byens kvaliteter gennem udviklingen.

Hvis Løjt Kirkeby også i fremtiden skal fremstå som en perle i et smukt landskab, er det vigtigt, at man bevarer oplevelsen af at køre gennem landskabet, inden man når byskiltet.

Man skal styrke byens centrum, handelsliv og skolens centrale placering, ved at udvide byen omkring centrum, og ikke bare skabe parcelhusudstykningsområder uden at tage hensyn til stedet og landskabet.

Dermed bliver det også i fremtiden nemt at komme på tværs af Løjt Kirkeby både på cykel og til fods.

Løjt Kloster, som er en fin lille perle ved siden af Løjt Kirkeby, bør styrkes gennem en synlig landskabssammenhæng, der skiller den og Løjt Kirkeby ad.

UDSTYKNINGSFORSLAG

Der arbejdes med små udstykningsområder der kobler sig på byens eksisterende strukturer, så nye parcelhusklumper undgås. Grundene har en forholdsvis kort afstand til byens centrum og styrker på den måde brug af byen på tværs. De nye udstykninger sikrer, at landskab og by væves sammen på en smuk og harmonisk måde, og inspirerer til at de eksisterende hårde overgange på sigt blødes op. Vi anbefaler, at man bygger tæt på de grunde, der er placeret ved byens centrum og at tætheden bliver opløst ud mod byens kanter.

Ved placering af udstykninger er især prioriteret følgende temaer:

- OVERGANG TIL LANDSKABET
- TRAFIK
- STYRKELSE AF REKREATIVE LOOPS
- PRIORITERET RÆKKEFØLGE
- ANBEFALINGER TIL NYBYGGERI
- BEVAREDE OMRÅDER

LANDSKABET

Kig med ankomst via Bodumvej

Kig med ankomst via Barsmark Bygade

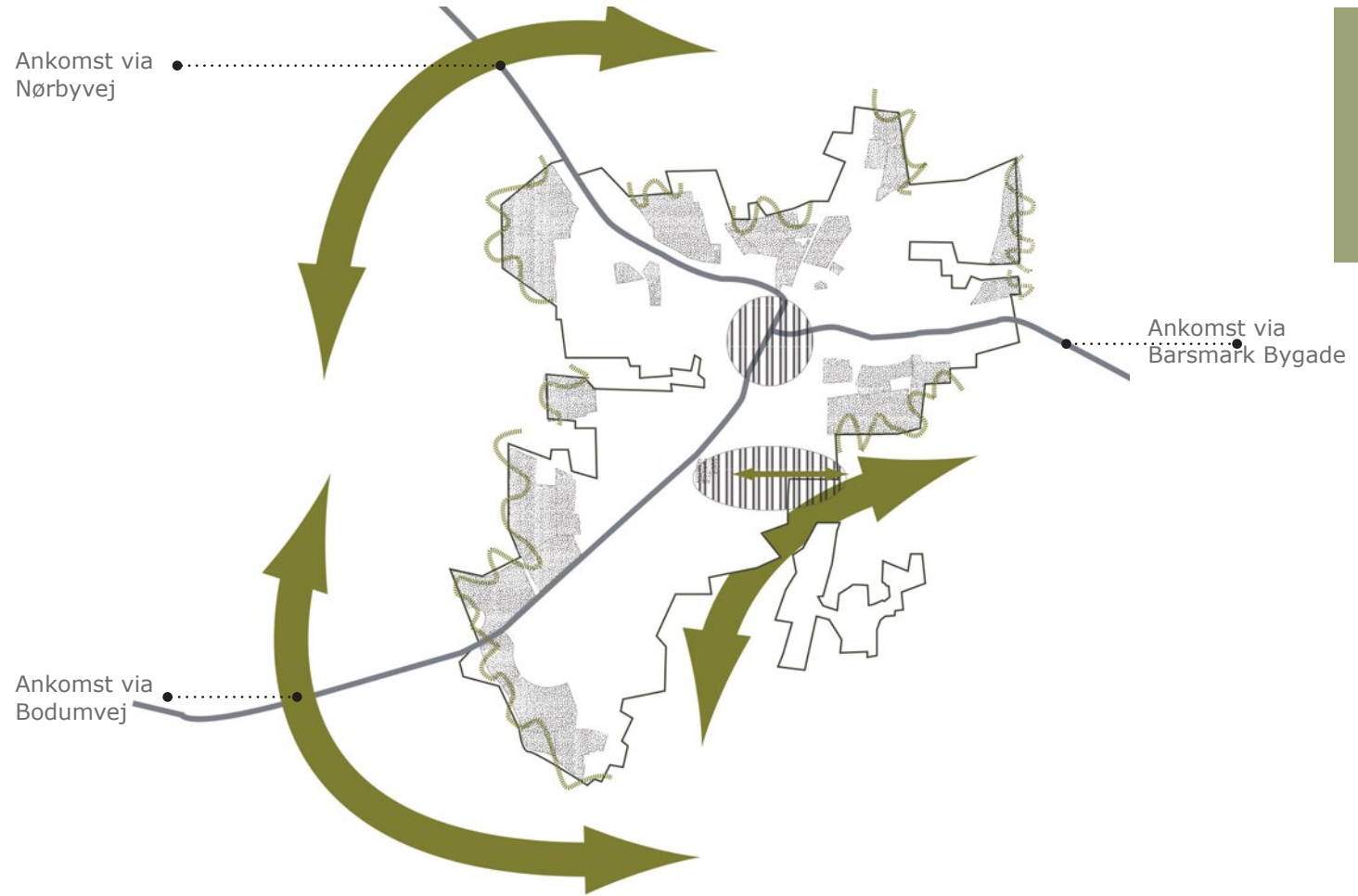
Bynær eng med køer

Kig med ankomst via Nørbyvej

Kig med ankomst via Bodumvej

Generelt

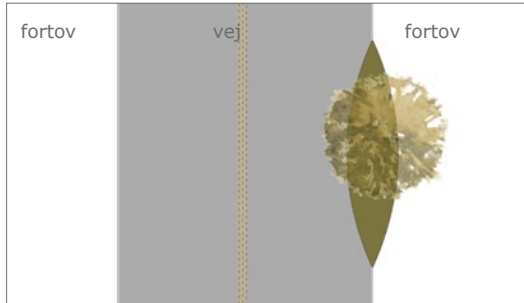
I dag har mange af boligområderne vendt ryggen ud mod det unikke landskab som omgiver byen. De understøtter derfor ikke den rolle, landskabet spiller for de fleste beboere i Løjt, og landskabet bliver meget sjældent synligt i byen. Derfor bør de fremtidige udstykningskrav stille krav til, hvordan man møder landskabet og skaber en styrket relation mellem by og landskab.

Byens aktive centrum ved skolen og hallen rummer også muligheder for at skabe en mere synlig og aktiv forbindelse med landskabet. Dette kan på sigt understøtte byens identitet og selvforståelse. Vi er en aktiv lokalby i landskabet.

TRAFIK

Gennem byen

Den hele by handler også om, at vi får skabt et Løjt Kirkeby, hvor man ikke er i tvivl om, hvornår byen starter og slutter. En styrkelse af den visuelle by hvor byskiltet naturligt markerer byens grænser og understøttes af bebyggelse samt en vej, der visuelt signalerer by. Og flere steder vil byens udbygning sikre nye vejloops, så blinde veje afskaffes.

Eksempel på mulig løsning i Løjt Kirkeby

Eksempel på plante ø'er

Eksempel på brostens stribe

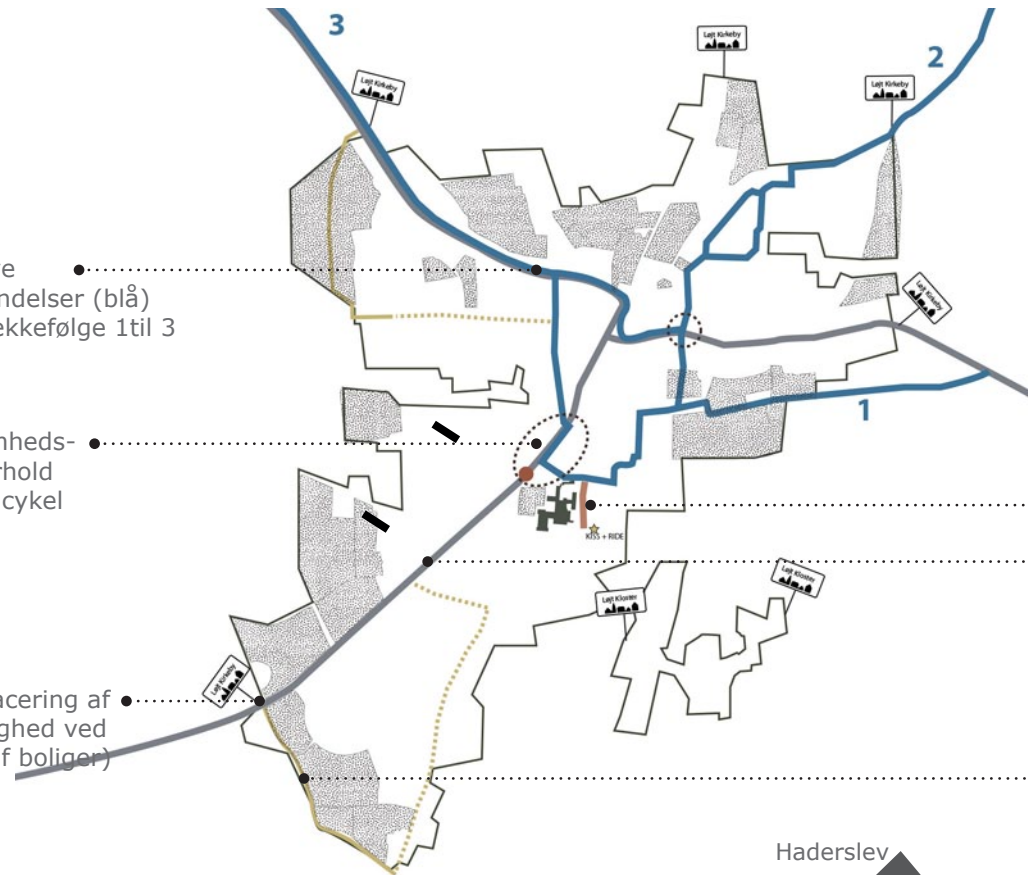
Ønske om nye cykelsti forbindelser (blå) prioriteret rækkefølge 1til 3

Opmærksomhedsområde i forhold til fremtidig cykel løsning

Fremtidig placering af byskilt (mulighed ved udstykning af boliger)

Gennem udstykningsplaceringer og skiltning bør brugen af Nørbyvej stimuleres, så Løjt Kirkeby-”ringen” bruges optimalt og trafikken gennem Løjt Storegade ikke øges.

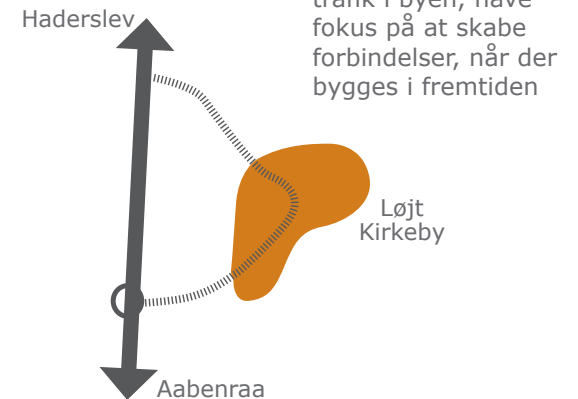
Ved hjælp af en aktiv indsats omkring bedre og sikrere cykelveje til skolen, forsøger vi at få dæmpet den interne trafik, der i dag er skyld i en del af belastningen i morgen- og eftermiddagstimerne.

Der er oprettet en arbejdsgruppe som arbejder med cykelruterne, meld dig i frivilligbanken på www.aabenraa.dk hvis du vil være med.

Midlertidig lukning af Skolegade
Eksisterende byskilt

Undgå blinde veje der skaber ekstra trafik i byen, have fokus på at skabe forbindelser, når der bygges i fremtiden

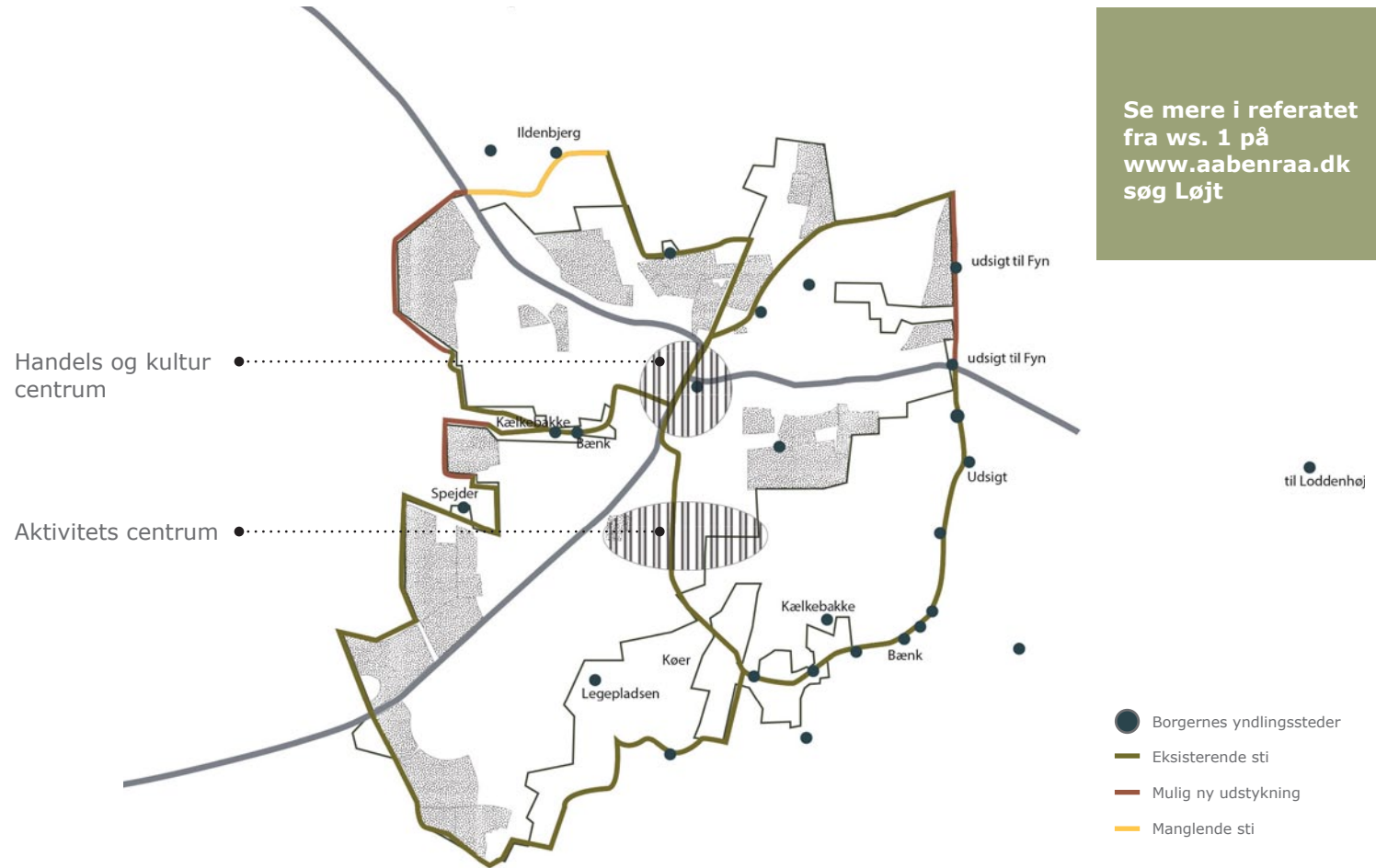
Løjt Kirkeby-”ringen”
Eksisterende hovedstruktur rundt Løjt Kirkeby

REKREATIVE LOOPS

Alt det skønne rundt om Løjt Kirkeby

Se mere i referatet fra ws. 1 på www.aabenraa.dk søg Løjt

Der er et utal af mere eller mindre officielle ruter, som bliver brugt flittigt. Derfor bliver det vigtigt, at disse stier bevares og styrkes, når byen vokser. Og ved at placere de fremtidige udstykninger som en naturlig vækst af den eksisterende by, kan man skabe fundament for, ikke bare at bevare de rekreative ruter, men også flere steder sikre nye og bedre forbindelser til glæde for hele byen.

FORTÆTNING OG GENBRUG

Med afsæt i at byen fortættes ind mod centrum, giver det god mening at udnytte de tomme områder tæt på byens centrum, der hverken har rekreativ eller historisk værdi. Der er også flere bygninger, som kan genbruges eller erstattes med nye.

Der er blandt andet, fra borgernes side, ytre ønske om at flytte brandstationen, så dens trafik ikke belastet skole- og idrætsområdet. Dette kunne være en del af en større omstrukturering. Den er eksempelvis foreslået flyttet til de ledige bygninger ved Margrethegårdsvej. For samme ledige bygning er der også lokale forslag om et hjemmeplejehus for det voksende antal ældre i Løjt Kirkeby.

En stor del af byens boligmasse er fra 1960'erne og 70'erne og vil inden for en kort årrække skulle renoveres eller skiftes ud. Vi foreslår at man også her bruger muligheden for at styrke byens identitet.

Der er også gode muligheder for at fortætte i de eksisterende boligområder.

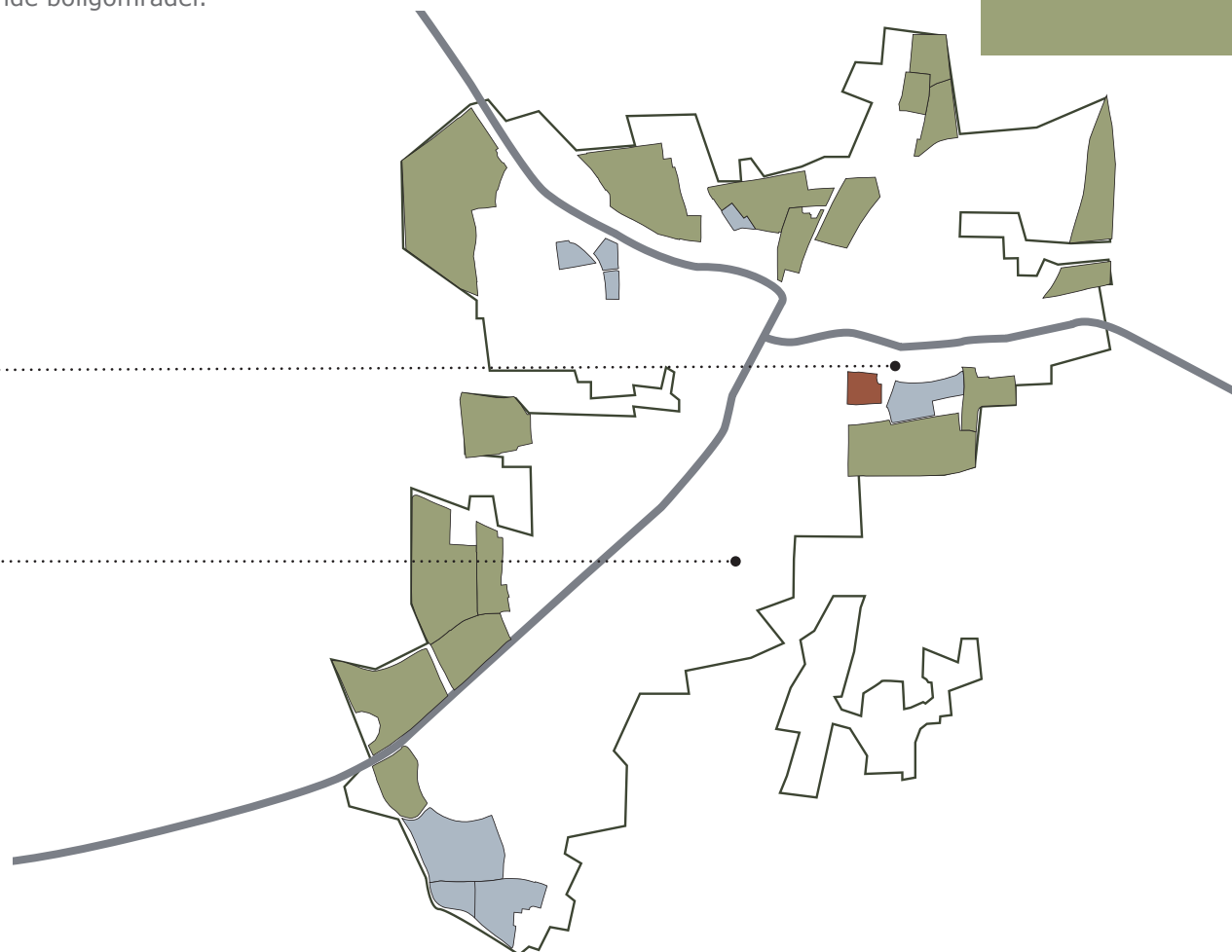
Bygningerne på Margrethegårdsvej står til salg. Mulig ny brandstation?

Eksisterende Brandstation

Eksisterende villavej i Løjt Kirkeby

PRIORITERET RÆKKEFØLGE

Generelt

Ved mulig realisering af foreslåede udstykninger, skal der foretages en grundig planlægningsproces, med høring, lokalplan, tilpasning af kommuneplan og politisk godkendelse.

1 Udnyttelse af eksisterende erhvervsudstykning, der ikke anvendes. Et boligområde her vil skabe en bymæssig sammenhæng og runde byen af mod vest. Et stort stykke af Bodumvej kan dermed omdannes til byzone, hvilket har trafikmæssige fordele for hastighed og støj. Det anbefales at støjvolden på modsatte side af Bodumvej fjernes, og der ses på vejstrækningen som en samlet smuk grøn og bymæssig ankomst til Løjt Kirkeby.

Man skal her være opmærksom på, at Visøgaard skal kunne benytte vejen, og at dette medfører særlige krav til dennes udformning.

1B Mulig byggegrund til boliger, vil styrke ankomsten til byen.

2 Placering hvor der især ønskes bedre overgange mellem byen og "Det grønne Hjerte". Området ligger i forlængelse af eksisterende ledige udstykninger, og det kan udnytte samme adgangsvej. Nærheden til byens handels- og kulturcentrum, gør grundene yderst velegnet til ældreboliger, eventuelt som ollekolle eller aldersintegreret bebyggelse på tværs af generationerne. Et brændende ønske fra flere beboere. Udstykningen kan bidrage med flere forbindelser til bløde trafikanter.

3 Et særligt attraktivt område, hvor der udstykkes med henblik på at løse flere af byens udfordringer. En udstykning der kan færdiggøre overgangen mellem markant nybyggeri og landskab. Der kan skabes bymæssig sammenhæng, hvor Barsøvej kan gøres til byzone og dermed kan hastigheden sænkes. Samtidig muliggør det en sammenhængende rekreativ forbindelse mellem flere af beboernes yndlingsstier, hvilket også giver alternative ruter til Barsøvejs udsatte bløde trafikanter. Her kan man overveje at bygge med en lav tæthed, uden private haver, så der skabes plads til landskabet.

4 Ny grunde mod nord er ønskeligt for at få et mere helt Løjt Kirkeby, så afstanden på tværs styrkes og centrum forbliver omdrejningspunkt. Bebyggelse i denne ende kan også stimulere, at trafikken deles mere mellem Bodumvej og Nørbyvej.

4a Som 4, men det særlige er, at her ligger ringridderpladsen som en fin landskabslomme. I en kommende bebyggelse bør der tages særlige hensyn til denne kvalitet.

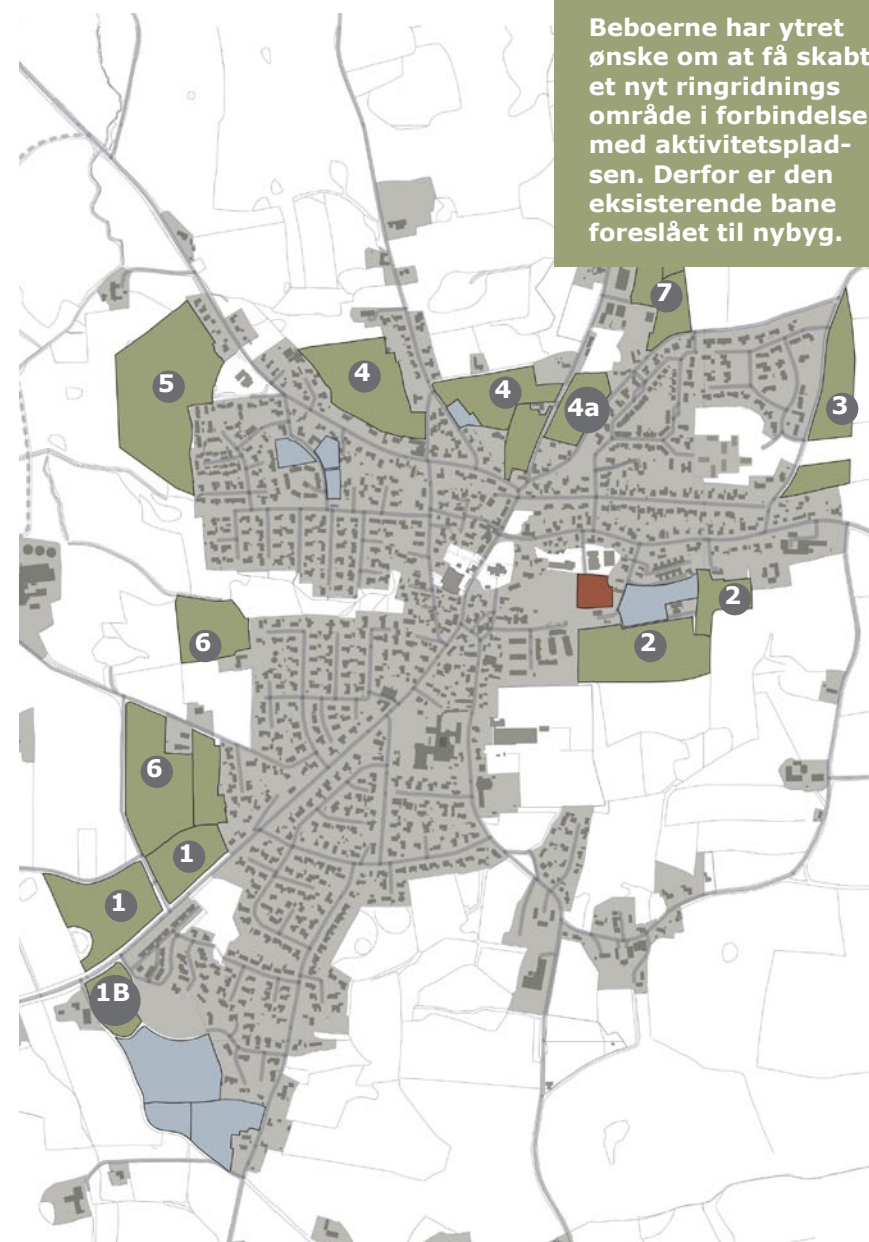
5 Nye grunde mod nordvest kan være med til at styrke det rekreative stisystem og skabe en bedre overgang mellem landskab og by. Man kan udnytte den eksisterende infrastruktur, og få skabt et vejloop så det eksisterende parcelhuskvarter bliver koblet op på Nørbyvej. Forudsætning for udstykning er, at Visøgaard er ændret/nedlagt, da dele af området befinder sig i lugtgene- og konsekvenszoner for miljøgodkendelse.

6 Ny bebyggelse der skaber en smuk overgang mellem by og landskab og bløder parcelhusklumperne op. Udstykningen kan styrke parken og de rekreative stier. Det er også i dette område, at man med fordel ville kunne arbejde aktivt med regnvandsopsamling med rekreativ og landskabs kvalitet. Forudsætning for udstykning er, at Visøgaard er ændret/nedlagt, da området berører lugtgene- og konsekvenser for miljøgodkendelse

7 Disse udstykninger giver mulighed for flere boliger, i kort afstand til centrum. Med afsæt i den eksisterende infrastruktur, vil Nørbyvej blive primær adgangsvej. Disse udstykninger bør udvikles til sidst, da der er specielle hensyn at tage til eksisterende erhverv.

Der bygges i kanten af byen (fotos fra forskellige steder på kanten af Løjt Kirkeby)

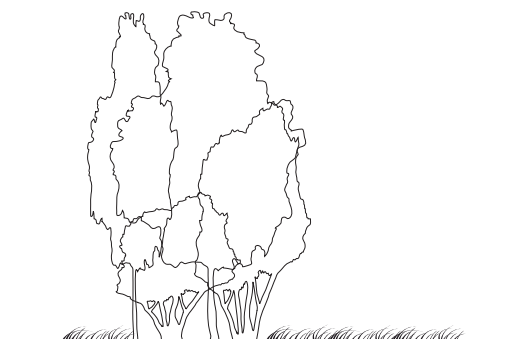
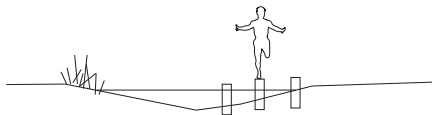
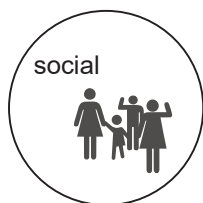

DE NYE UDSTYKNINGER

Det overordnede koncept, for byens vækst, er at skabe vækst, der styrker byens kobling til landskabet, styrker de rekreative stier og sammenhæng på tværs i byen samtidig med, at det skaber attraktive byggegrunde. Filosofien i Løjt Kirkeby er at fortætte byggeriet i centrum af byen og så skabe mere landskabelige grunde mod landskabet med en lav bebyggelsesprocent og fokus på, at det grønne får plads. Landskabet får dermed plads til at trænge ind i bebyggelserne. En løsning i tråd med løkkelandskabet, der sikrer de mange uspolerede kig i landskabet uden afbrydelser af markant byggeri.

I forbindelse med etablering af nye boligområder, er det borgernes ønske, at der er fokus på et mangfoldigt tilbud, så det tilgodeser forskellige menneskers behov, på tværs af generationer og kultur. Tiderne skifter, og der er en tendens i samfundet, der peger mod nye værdier som fællesskab og nærhed. Flere af fremtidens ældre ønsker ikke at bo alene, så der er behov for "oldekolle" byggeri. I et præstationssamfund begynder der også at være fokus på hvilke kvaliteter, der er ved at flere generationer kan bo sammen og få glæde af hinanden, så der er også behov for generationsboliger. Derudover er der behov for mindre lejeboliger til ældre, der sælger gården, eller som startbolig for unge, der senere ønsker at købe bolig. Der er også behov for storparceller til folk, der gerne vil have heste eller mindre husdyrhold.

Med nye udstykninger kan Løjt Kirkeby gå foran og vise vejen med nye boformer og kobling mellem by og landskab! Det understøtter de 8 anbefalinger med fokus på bæredygtighed, der er beskrevet. Fra forstadeby til forkantsby!

De 8 anbefalinger med fokus på bæredygtighed

1: Nedsivning på egen grund som fx regnvandsopsamling i egen regnvands sø, med et landskabeligt udtryk, som matcher området's naturlige småsøer og således får værdi til rekreativt brug.

2: Det anbefales, at der etableres skovbryn som overgang mellem boligerne og landskabet, som det ses i "Løkkelandskabet" på Løjtland. Der bør være en varieret beplantning som minimum indeholder 5 lokalt forekommende plantesorter (buske, småtræer). Dette vil styrke byens overgang mod landskabet, skåne det sårbare landskab for visuel støj og sikre en forøget biodiversitet i boligområderne.

3: Anlægge rekreative stier som kobler sig op på byens stisystem, så området inddrages naturligt i byens struktur. (Se kort med eksisterende som ønskede loops, side 28)

4: Jordbalance. Alt jorden genanvendes på grunden og anvendes til at etablere bakkeformationer i de rekreative områder - efter en samlet landskabsplan. Det anbefales, at der ikke etableres volde langs veje, da det skaber en tunneleffekt og lukker af mod byen frem for at skabe sammenhæng på tværs. Bakker anbefales af etablere med en maksimum skråning på 1:3.

Kommuneplanen

I Kommuneplanen er der en række politisk besluttede retningslinjer om byudvikling. Retningslinjerne er principper, som skal danne baggrund for, hvordan kommunen administrerer og planlægger for kommende byudvikling. Disse principper indarbejdes i lokalplaner. Principper vedrører bl.a. hvor store arealer der udlægges, sikring af overgange mellem by og land/landskab, kobling til stier, veje samt forsyning og klimatilpasning.

De 8 anbefalinger supplerer kommuneplanen, og de tager udgangspunkt i Løjt Kirkeby og bæredygtighed.

Smukt landskab rundt Løjt Kirkeby.

5: På de offentlige tilgængelige arealer anbefales det, at der etableres naturgræs og urter, kombineret med buske og træer. Det sikrer et landskabeligt udtryk, som skaber en kobling til landskabet. Derudover er det driftvenligt. Arwos har etableret forsøg, som var en succes.

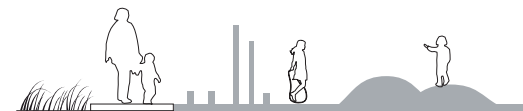
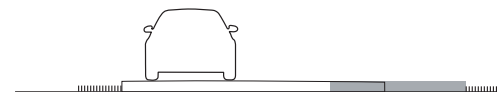
6: De fælles rekreative rum bør kobles på det offentlige stiforløb, så det bliver tilgængeligt for alle og den sociale sammenhæng styrkes på tværs.

7: Når der udarbejdes nye udstykninger anbefales det, at man udnytter og forbedrer den eksisterende infrastruktur. Dermed mindskes den totale befæstede overflade, og de eksisterende veje forbedres i takt med, at byen vokser.

8: De karakteristiske og bevaringsværdige læhegn bevares, og ligeledes integreres eksisterende vandhuller i nye udstykningsplaner.

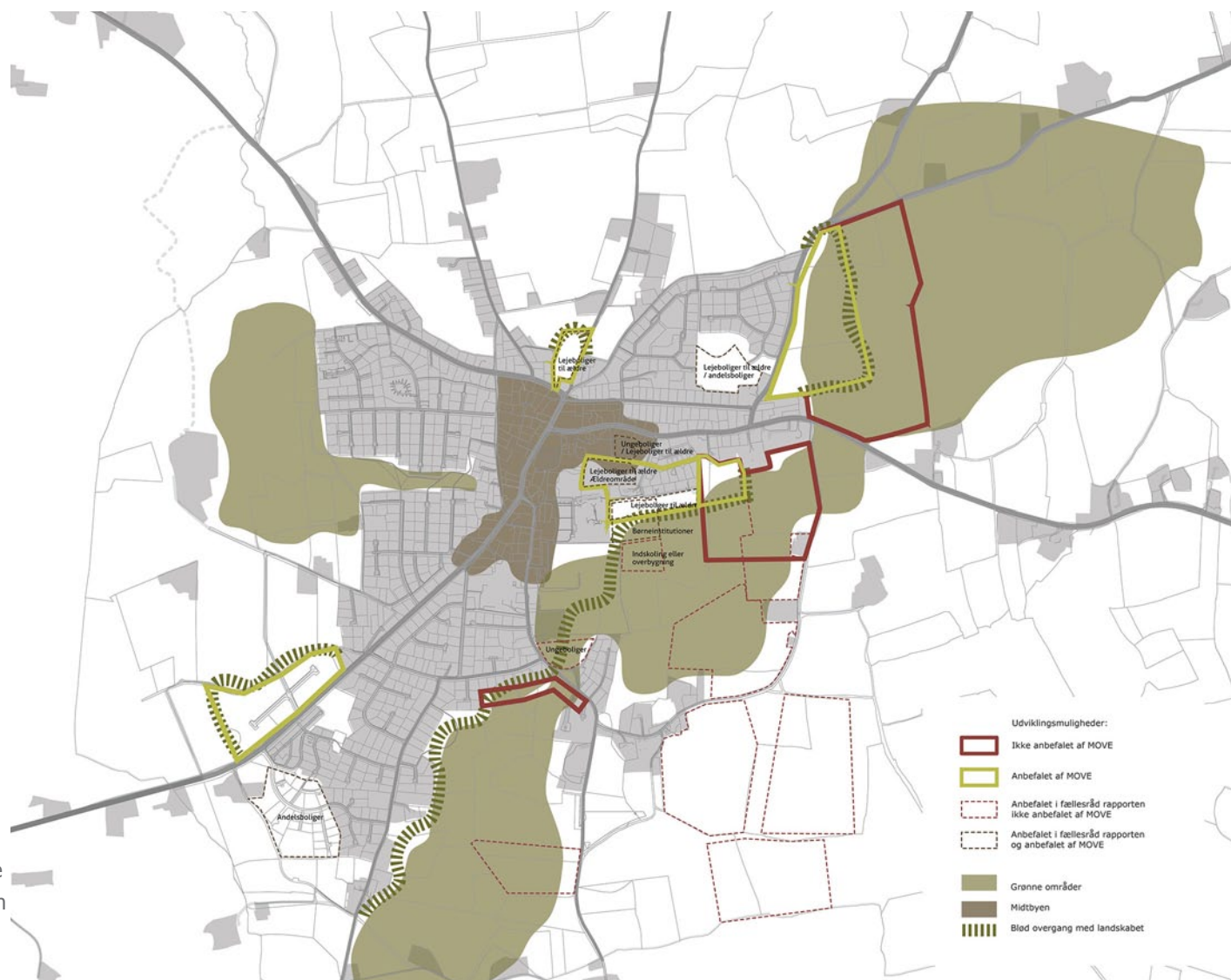

BEVAREDE OMRÅDER

Generelt

Der har været en lang række udstyknings muligheder til debat. Ud fra analyse og de eksisterende landskabs bindinger har vi med afsæt i et antal argumenter valgt en del mulige byggegrunde fra, med følgende begrundelser:

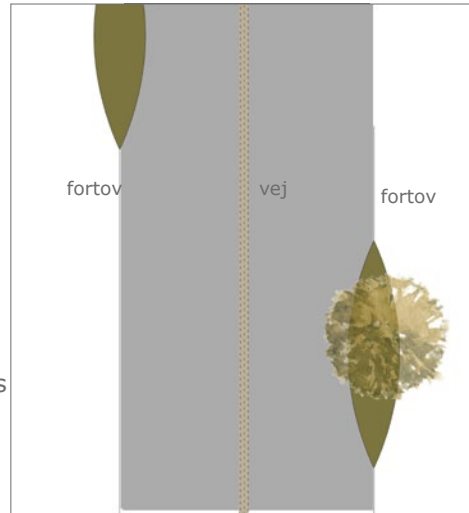
- Bebyggelse på grunden vil blokere for en af byens vigtige panorama udsigter.
- Asymmetrisk udvikling der ikke styrker byens udvikling rundt et eksisterende centrum.
- Fremspringende og utilpasset for byens struktur.
- Forstyrrer eksisterende idyllisk ankomst til byen.
- Blokere for biologisk korridor.
- Svækker Løjt Kloster som selvstændig by "perle".
- Placering falder sammen med natur af høj bevarings værdi.
- De nye bebyggelser skal være med til at styrke ankomsterne til Løjt Kirkeby. Det har blandt andet medført at grundene rundt ankomsten ved Barsmark Bygade er blevet valgt fra. Da ankomsten her er idyllisk og billedet er præget af et antal af de gamle gårde og deres beplantnings strukturer. Som vi anser for et samlet bevaringsværdigt miljø.

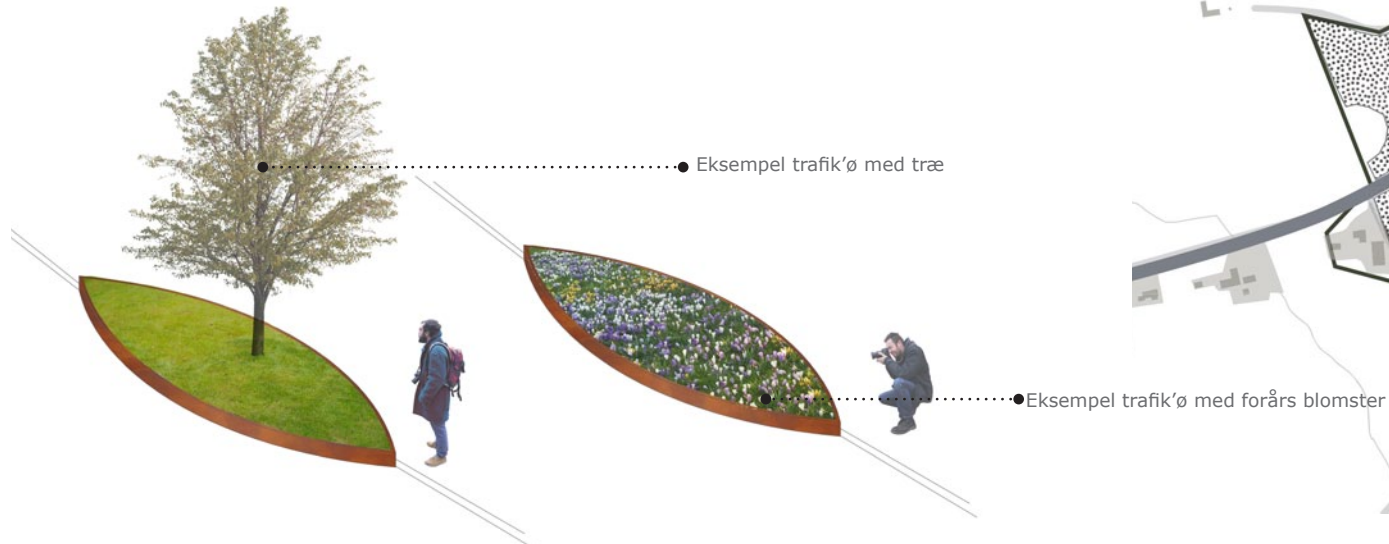
SMUK HOVEDGADE

For at forebygge at folk kører for stærk ind gennem Løjt Kirkeby, kan man med fordel foretage et antal tiltag.

- Vi foreslår, at man skifter midterstriben ud med 3 rækker brosten, og samtidigt placerer bådformede chikaner, hvor der sås græs og plantes blomsterløg, og hvor det er muligt med et opstammet træ. Dette skal være med til at styrke byens visuelle profil og få bilisterne til at sænke farten, gerne ned til 40 km i timen.
- Det anbefales, at der etableres en sikker cykelzone mellem Kiwi-overgangen og Superbrugsen. Således at alle børn fra den vestlige del af Løjt Kirkeby, sikkert kan cykle i skole.
- Det ville give det visuelle udtryk, hvis lysmasterne udskiftes og at armaturerne opdateres.
- Sikre at den bymæssige karakter begynder ude ved Bodumvej, så byskiltet kan flyttes ud.

Eksempel på mulig løsning i Løjt Kirkeby

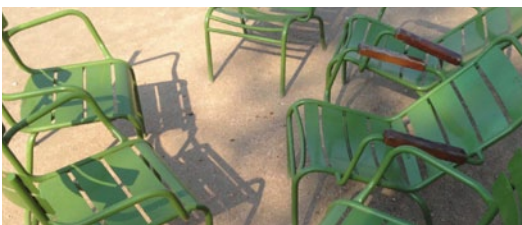

HANDELSTORVET OG KULTUR- OG BYPARKEN

Generelt

I Løjt kender man hinanden, og det tager nemt 3 timer at hente en liter mælk en lørdag formiddag. Det er dog uden, at der er så meget som en bænk, hvor man kan hvile benene.

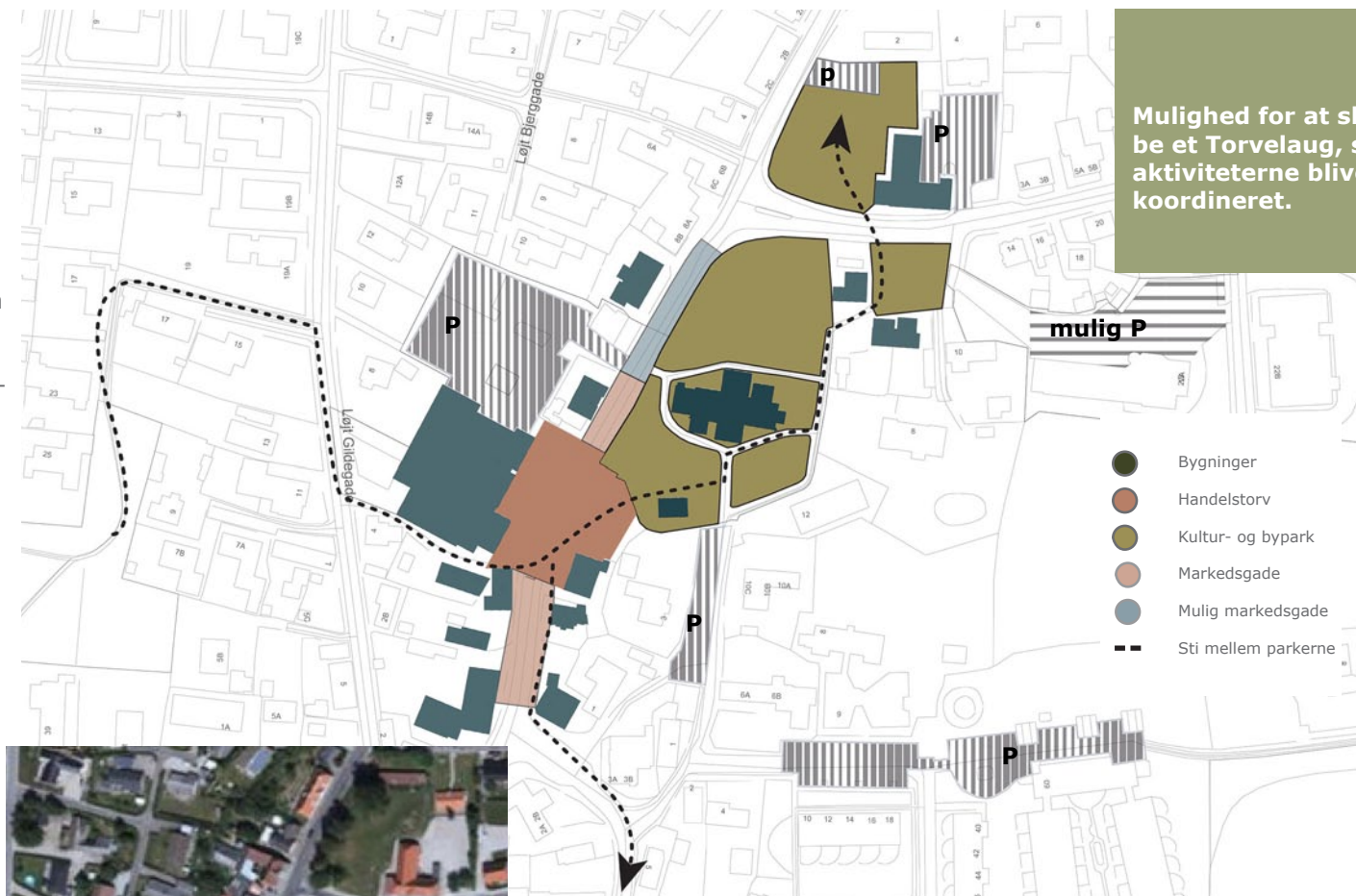
Derfor var det en enig arbejdsgruppe, der pegede på netop handels- og kulturområdet som det sted, hvor byens fysiske transformation skal starte. Med afsæt i stedets historie og alle de kvaliteter, det rummer, er der her lavet et oplæg til, hvordan man kan styrke Løjt Kirkebys kulturelle handelscentrum. Der skabes et torv henover Løjt Storegade som spænder mellem Superbrugsen, Grilleriget og den tidligere kirkegård. Et torv som skaber mulighed for ophold, udeser- vering og torvehandel.

Reference markedsdag

Reference byens samlingsbænk

Luftfoto stedet i dag 2015

Det foreslås at Løjt Storegade af og til lukkes på stykket mellem kroen og indkørslen til parkeringsarealet, så der kan afholdes diverse markeder i perioden maj til august. Dette kan være med til at styrke Løjt Kirkebys identitet som hyggelig handelsby. Den hævede græsplateau med den tidligere kirkegård sammen med den fine hævede plæne ved forsamlingshuset kan danne rammen om byens "nye" kulturpark. Med forholdsvis få midler er der mulighed for at skabe et pragteksemplar af en park midt i byen.

"HANDELSTORVET"

Torvets formsprog og materialevalg er hentet på stedet, så både byens rige historie og smukke materialepalet bliver brugt og understøttet. Lysmaster som fortæller en historie om tilknytningen til havet og søfartshistorien. Plads til ophold, plads til leg, plads til de ældre, plads til udeservering, plads til sejl.

Reference byens samlingsbænk

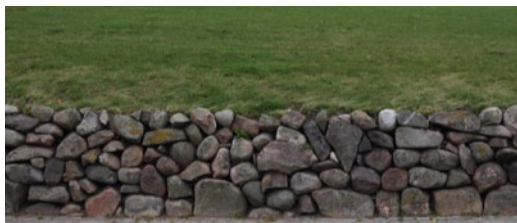

Der skal opstartes dialog med alle grundejere og forretningsdrivende i området.

"HANDELSTORVET"

Sten og græs forskellige eksempler fra Løjt Kirkeby.

Eksempel på cortenståls bede.

Skibet er ladet med...

Helt tilbage fra da Løjt Land blev beboet har skibe haft en særlig plads i stedets historie, og intet virker mere naturligt end at bygge videre på denne smukke historie. Billederne her er ment som inspiration til et fremtidigt projekt for Løjt Kirkebys centrum.

De store ø'er kunne laves med sten kanter og bakket græslandskab til leg og ophold

"HANDELSTORVET"

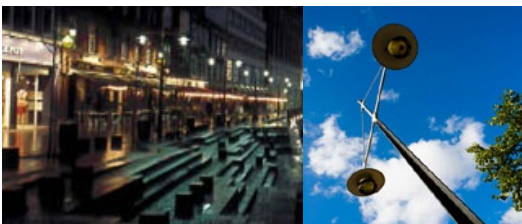
Illustration af ideskitse

Stedet i dag.

KULTUR- OG BYPARKEN

Reference byens samlingsbænk

Forsamlingshuset som kulturhus midt i byens nye kulturpark. Med teater, musik, poesi, litteratur og lektiecafe for de store skolebørn, hvor unge og ældre mødes.

Ved at bytte parkeringen ud med en grøn lomme skabes et smukt rum mellem Forsamlingshuset og Kirken. Et sted til ophold, leg og kunst. En gennemløbende sti og etablering af trappe/rampe giver mulighed for at brugen af området kan øges markant og byen, lige så langsomt, begynder at bruge deres flotte park.

Plads til uformelt ophold, plads på en bænk, plads til leg, plads til kultur og plads til historien.

KULTUR- OG BYPARKEN

Illustration af ideskitse

Stedet i dag.

"DET GRØNNE HJERTE"

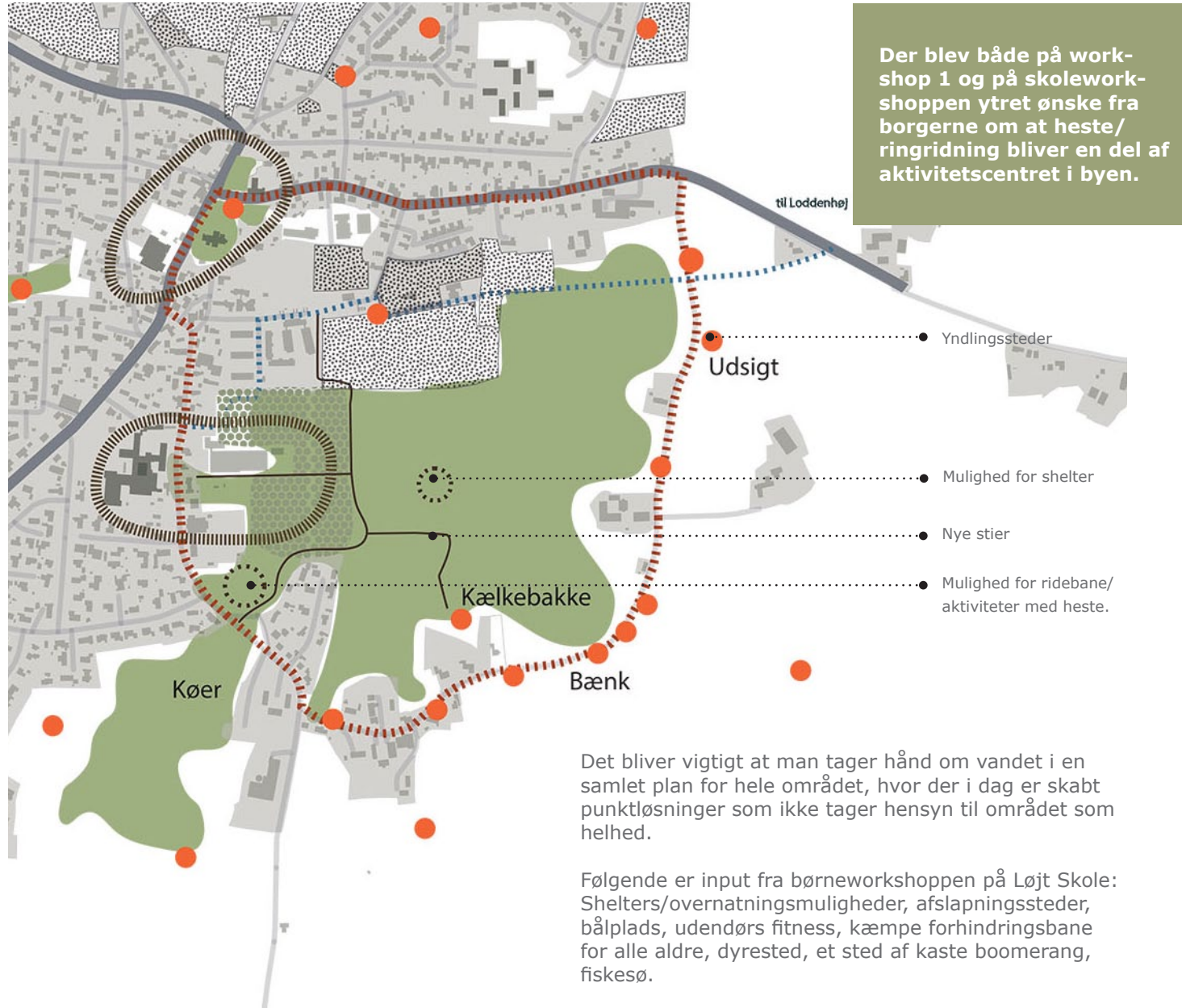
"Det grønne Hjerter" er det grønne område, der løber på hver side af Løjt Kloster, langs Højgadeforte mod øst og langs boligerne på Løjt Nørregade – det er i det område, hvor bykernen er i kontakt med landskabet.

Læhegnet, der omkranser boldbanerne, lukker af for kontakten. Åbnes der op mod landskabet, er der forbindelse til et område, der har potentiale til at danne rammen om et attraktivt rekreativt område for borgerne på Løjtland.

På workshoppen var der følgende ønsker til området: shelters, bro-gangsti ud i vild natur, fiskesø, genåbne rørlagt å ved gl. golfbane - Hønborg- Regnvandssø, beplantning, den gamle golfbane samt lomme park ændres til eng, så engen fra syd kommer helt ind til stadion(boldbaner).

Reference eksempler

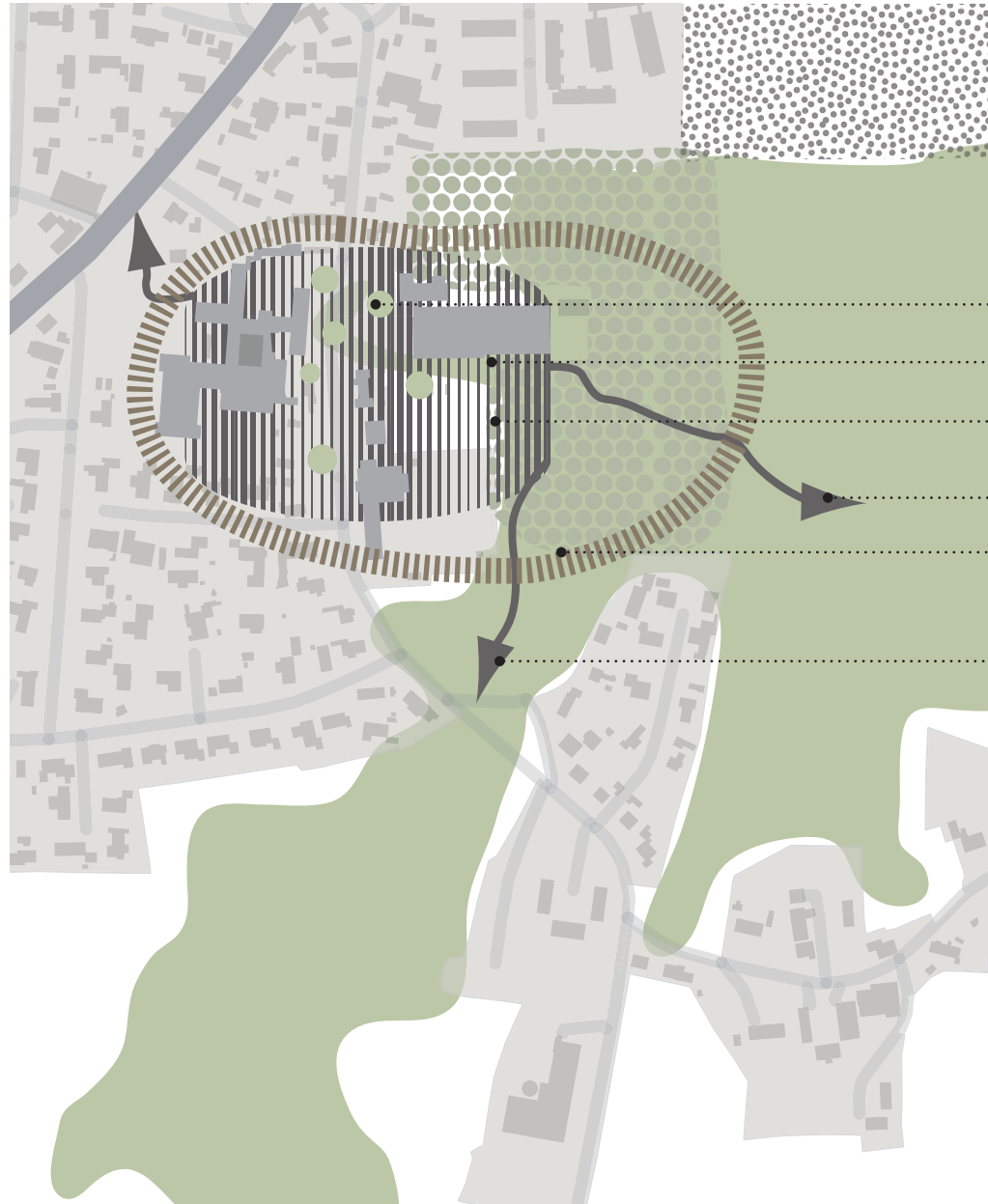
"AKTIVITETSPLADSEN"

Tanken med en fremtidig aktivitetsplads/zone ved skolen/Hallen/boldbanerne er at koble området op på "Det grønne Hjerte" og forbinde byen med landskabet. Det er vigtigt, at der skabes åbninger i beplantningsbæltet, så der er visuel kontakt til landskabet.

For at styrke det landskabelige udtryk i det kommende område, kan det ske i den landskabelige bearbejdning ved for eksempel at lade Løjtlands bakke- og løkke-landskab danne inspirationen til området, lade naturgræsser bryde de klippede boldbaner mv.

Reference eksempler

Der er en arbejdsgruppe som arbejder på at få aktivitetspladsen op at stå. Vil du være med så kontakt Mogens Ravn på mail MCR@ramboll.dk, eller meld dig i "frivilligbanken".

- Landskabet med helt ind til skolen.
- Et multifunktionelt område med plads til alle.
- Mulighed for ringridning
- Skabe forbindelse til det grønne hjerte.
- Flere aktiviteter hvor vi kobler sport og natur.
- Nye stier der forbinder.

(Ved at inddrage landskabet skaber man mulighed for at regulere noget af de problemer med regnvand der i dag plager barnenes spilbarhed.)

Fra skoleworkshoppen er følgende indsatser prioriteret: aktiviteter, skater, motion, trampolin, fitnessredskaber, samtale-muligheder, sammensmeltning af skole og hal – rum imellem, brandstation flyttes, bygning inkluderes i området, hallens facade mod skolen forskønnes, hallen renoveres, åbnes op så aktivitetspladsen trækkes ind i hallen.

Koble ungdomsklubben op på pladsen så der også bliver skabt mulighed for at hænge ud udenfor.

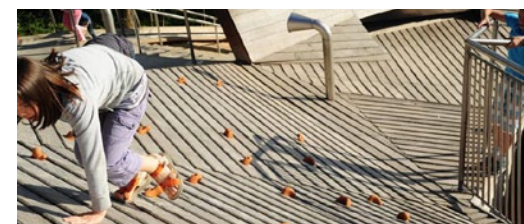
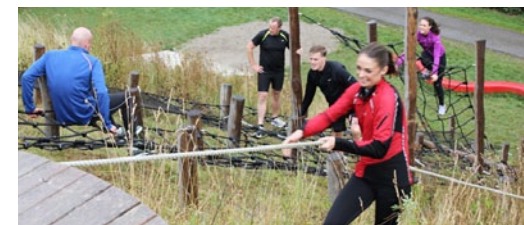
Lærerne der deltog i workshoppen gav udtryk for et ønske om, at læring og bevægelse bliver en integreret del af en fremtidig aktivitetsplads, så noget af undervisningen kan flytte med udenfor.

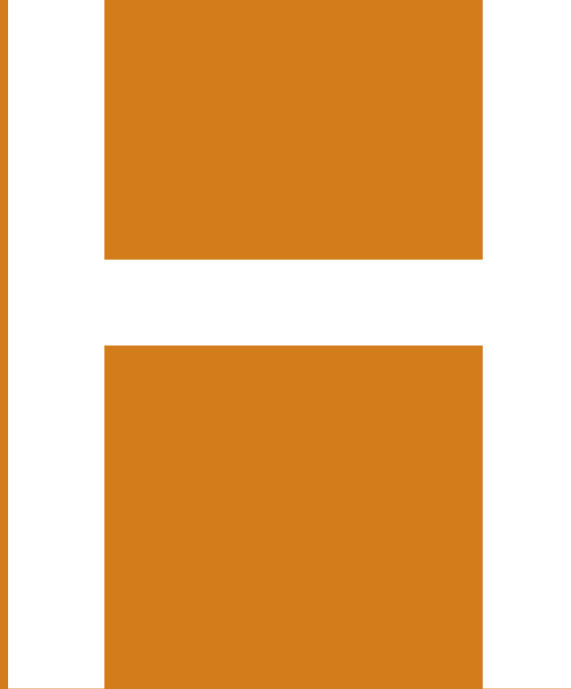
Reference eksempler

Børnenes TOP 20

- Trampolinpark
- Slappe af sted
- Hængeud sted
- Fitness
- Klatrenet/klatrepark
- Skaterbane(skateraktiviteter)
- Park
- Kæmpe seng
- Kæmpe legeplads
- Multibane
- Pannabaner
- Overdækket område
- Plads til dyr
- Ridebane tage sine heste med hen og ride
- Hængekøjer
- Minigolfbane
- MBT bane
- Meditationsområde
- Streetbane
- Springvand
- Snakkested

andling

**FRA TANKE TIL HANDLING –
INDSATSER PÅ 3 NIVEAUER**

DE STORE OG SMÅ PROJEKTER
DE MIDLERTIDIGE
DET KAN VI SELV GØRE

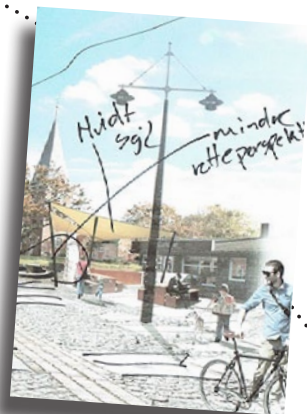
VIL DU VIDE MERE..

FRA PLAN TIL PROJEKT INDSATSER PÅ 3 NIVEAUER

Samarbejde er en vigtig del af Løjt Kirkebys DNA. Udviklingsplanen bygger ikke kun på projekter som kommunen sætter i gang og finansierer, men også på projekter som lokale står i spidsen for og søger midler til. Aabenraa kommunes landdistriktcoach vil bistå med vejledning ved lokale ansøgningsinitiativer.

Udviklingsplanen bygger på projekter på tre niveauer:

- De store og de små
- De midlertidige
- Det vi selv kan gøre

De store

De store projekter er projekter der styrker Løjt Kirkeby på lang sigt og er med til at sikre en positiv udvikling.

De små

De små projekter - "De lavthængende frugter" er de projekter, der ligger lige for og ikke kræver stor indsats eller finansiering.

De midlertidige

Det midlertidige er projekter i byens rum, hvor få midler kan være med til at forandre. Der kan eksempelvis afprøves borgerinitiativer i byens rum udført i billige materialer. Eksempler kan ses på side 49.

Det i selv kan gøre

Alt det private kan gøre for at bidrage til forskønnelse betyder meget for opfattelsen af en by. Det kan være at plante et træ i forhaven for at begrønne byen, plante skov i baghaven for at skabe overgang til landskabet, plante klatreplanter op ad huset o.s.v.

"En god plan er et fælles projekt med synergi mellem tiltagene store som små!"

DE STORE OG DE SMÅ

Bedre rekreative stiferløb
(muligvis med skiltning)

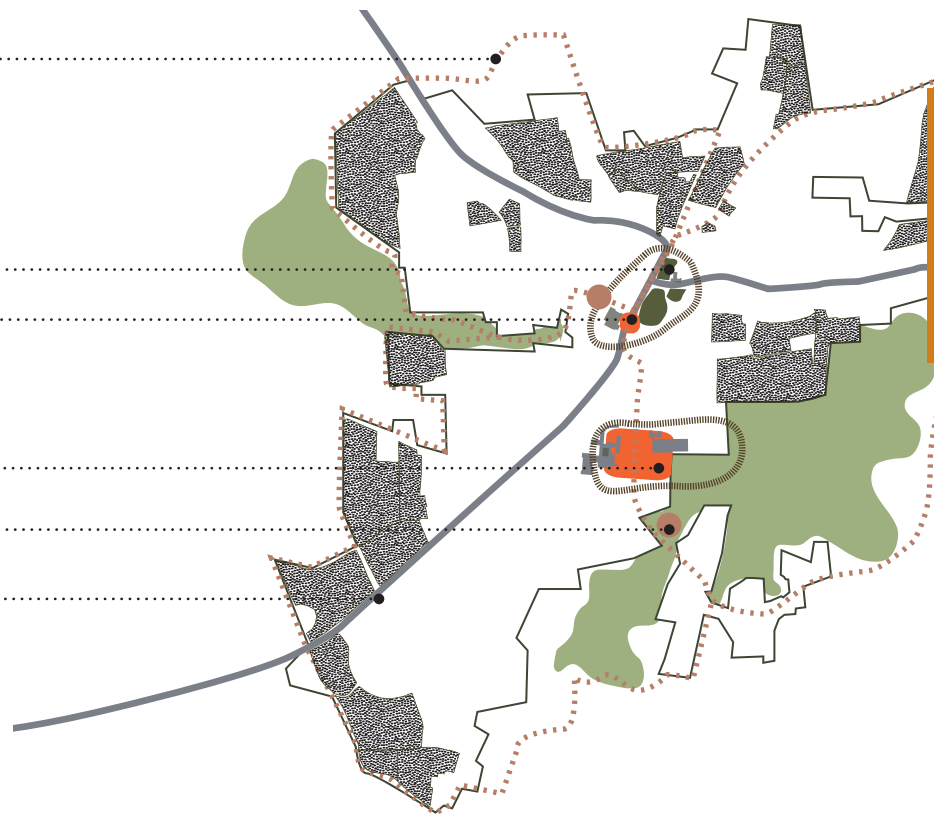
Kulturpark

Handelstov

Aktivitetsplads

Landskab helt ind i byen

En smukkere og mere
sikker hovedgade

Der er en
stigruppe i Løjt,
se www.lojt-land.dk for mere
information.

De store

Der er blevet peget på 3 projekter, som vil være med til at styrke Løjt Kirkeby på lang sigt og være med til at sikre en positiv udvikling, der tager afsæt i stedets kvaliteter og ressourcer. De 3 store er nye byggegrunde, hvor man stiller krav til, hvordan der bliver bygget. Dette vil udfolde sig over de kommende 10 til 20 år.

Handels- og kulturcentret med Løjt Storegade stod øverst på beboernes ønskeseddel. Udover et lokalt engagement vil dette projekt kræve væsentlige midler samt lokalt og kommunalt samarbejde. Den rigtige start her vil kunne påvirke hele den visuelle profil af Løjt Kirkeby, og være med til at styrke byens identitet for borgerne såvel som for turister.

Aktivitetspladsen er en gammel drøm, der stadig lever. Her har børnene leveret et flot program, som man kan

arbejde videre med i en ny opdateret plan, eventuelt som noget der kan udføres i faser, efterhånden som finansieringen findes. Koblingen med "Det grønne hjerte" vil skabe nye rekreative muligheder samt landskabelige, så det eksisterende vandproblem løses og fodboldbanerne bliver spilbare hele året.

De små

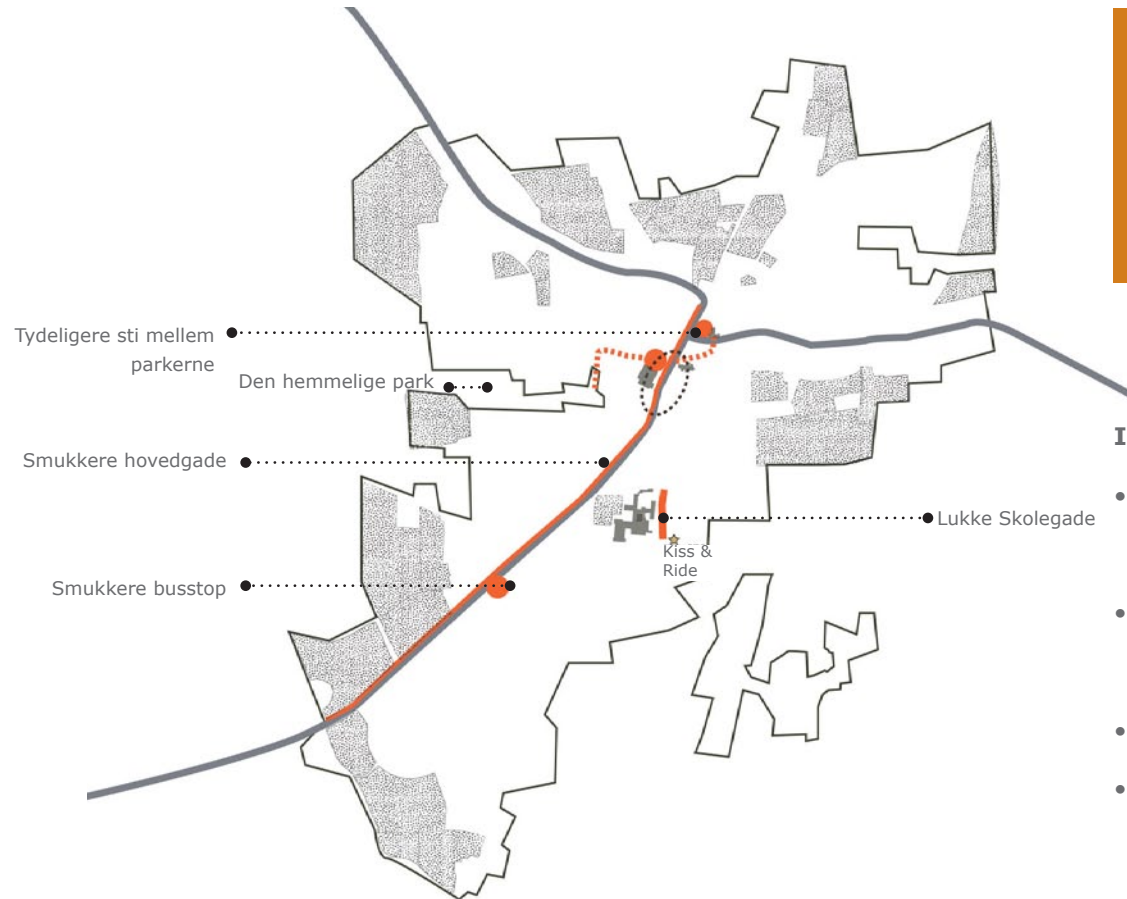
De små projekter er der, hvor der er muligheder for forbedringer og koblinger, hvor man for få midler kan skabe nye sammenhænge på tværs af byen. Eksempelvis ved at fjerne beplantning i området omkring Løjt Kloster. Man bør også være opmærksom på, hvor eventuelle vedligeholdelsesprojekter kan løfte nye tiltag. Eksempelvis hvis forsyningen skal skifte rørene ud i Løjt Storegade.

DE MIDLERTIDIGE

Eksempler

Byens rum kan bestå af *det faste* som møbler, byindretning m.v. *Det midlertidige/fleksible* elementer i byens rum der skifter over årstider, noget man gerne vil prøve af inden det bliver noget fast, noget man gerne vil eksperimentere med. *Det flygtige* som noget der hurtigt forsvinder som et marked, gademusikanter, yoga på torvet, festival m.v. På borgermødet var der opbakning til at arbejde med det midlertidige, og der kom mange gode idéer frem.

På arbejdsgruppemødet blev der gået i dybden med de forslag, der kom frem på workshop 2.

Vil du være med i frivillig banken så besøg www.lojotland.dk eller www.aabenraa.dk og meld dig ind i "frivilligbanken".

Idéer til "De midlertidige"

- Indsnævre vejbanen med striber på vejbanen fra Kiwi ud af Nørbyvej (cykelforhold)
- Forskønne med beplantning/kunst på pladsen ved busstop
- Torvedage
- Inspirere SuperBrugsen til at lave noget udemiljø (noget midlertidig indtil handelstorvet etableres – idéen bliver afprøvet)
- Flytbare kummer med planter til midlertidig forskønnelse, "mens vi venter"
- Lukke Skolegade mellem skolen og hallen
- Male midlertidig sti mellem "den hemmelige park og kirken"

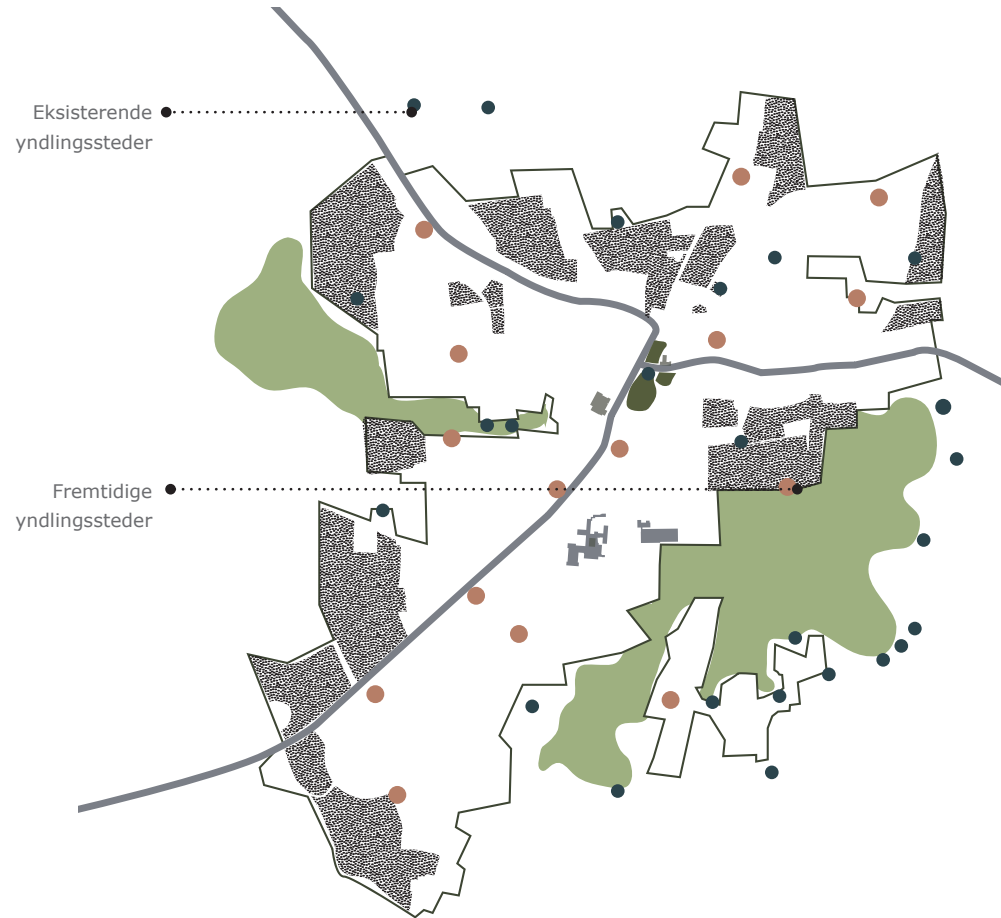
DET VI SELV KAN GØRE

Smukt eksempel fra Løjt Kirkeby

Eksempler

Vil du være med i frivillig banken så besøg www.lojotland.dk eller www.aabenraa.dk og meld dig ind i "frivilligbanken". Skab flere yndlingssteder i dit Løjt!

Idéer til "Det vi selv kan gøre"

- Lade bilen stå
- Generelt sørge for oprydning
- Gøre det mere synligt hvad man kan hjælpe med hvor og hvordan
- Bygge en amfiscene ved forsamlingshuset
- Hjælpe hinanden
- Klip et hul i hækken
- Plant et træ i forhaven
- Passe på vores flotte huse
- Bruge de lokale forretninger
- Lave et legelaug hvor vi hjælper hinanden med at udbygge de lokale legepladser.

"Det handler om at finde det bedste i mennesker og deres omgivelser" (D. Cooperrider)

For at finde det bedste i mennesker og deres omgivelser, kræver det, at vi afholder processer, der involverer borgerne som beboere, for dermed at få de bedste værktøjer til at skabe nyt design ud fra både stedets og

menneskenes potentialer - det er "Bottom up". I Løjt Kirkeby er der skabt et stort engagement og ejerskab blandt borgerne og en forståelse for, at "Bottom up" også handler om, hvad man selv kan bidrage med. På 2. workshop blev der arbejdet med temaet: "Hvad kan I som beboere selv gøre for en skønnere midtby?"

VIL DU VIDE MERE...

www.aabenraa.dk

www.lojotland.dk

Kolofon

Byherre
Aabenraa Kommune
6200 Aabenraa

Projektleder
Anna Bruhn Clausen
abc@aabenraa.dk

Landskab & planlægning
MOVE arkitektur
Nørregade 65
6700 Esbjerg

Projektleder
Christina Olsen
christina@movearkitektur.dk

Proceskonsulenter
MOVE arkitektur
Helene Plet,
diplom i forandringsledelse

Alle os fra MOVE siger tusind tak for et fantastisk samarbejde!

Efter endt proces sendes udviklingsplanen i offentlig høring fra 10. november 2015 til og med 8. december 2015. Efter behandling af høringsvar godkendes planen politisk.

På aabenraa.dk findes siden "Udviklingsplan for Løjt Kirkeby" som er stamside for dette projekt. – søg på 'Løjt'

Her findes følgende informationer:

- Den færdige udviklingsplan (PDF)
- Relevante informationer vedrørende udviklingsplanen og processen.
- Relevante links
- Kontaktpersoner
- Referater fra offentlige workshops.

Lokale initiativer findes på www.lojotland.dk. Her findes blandt andet information om frivilligbanken.

Der er i øjeblikket en lokal udviklingsgruppe under etablering, der vil agere tovholder på lokale initiativer. De indkalder til et uddybende infomøde, når de er klar.